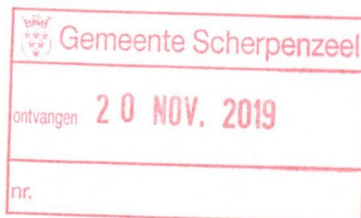
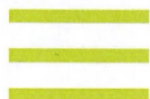

Bijlagenboek:

1. 201119 brief GS inz analyse stuurgroep
2. 131020 Reactie op notitie GS dd 081020
3. bedankt_Redacted
4. Fwd Herindeling Barneveld - Scherpenzeel Vergadering PS hedenavond_Redacted
5. 220719 Brief CdK aan BW Scherpenzeel
6. Re concept-brieven aan B&W-s Barneveld en Scherpenzeel_Redacted
7. JM – Vervolg voorstel Herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel (PS2021-494)
8. 020721 brief aan PA validatie Kadernota
9. RE_Raadsvoorstel Toekomstvisie (2 sporen)(1)_Redacted
10. schermprint brief provincie_Redacted
11. FW Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)_Redacted
12. screenshot verslag GS vergadering 290120
13. FW 14-01 Gesprek Chris Kuijpers 11.45 uur in Den Haag.msg_Geredigeerd
14. Getekende brief met bijlagen afronding 32 punten dossier
15. beantwoording interpretatievragen uit Wob-verzoek SP 31-8-2021

Gemeente Scherpenzeel
T.a.v. het college van burgemeester en wethouders en
de gemeenteraad
Postbus 100
3925 ZJ SCHERPENZEEL

Datum
20 november 2019

Zaaknummer
2019-007842

Onderwerp
Toekomst Scherpenzeel

Inlichtingen bij
Meisje Meijer
026 359 9815
post@gelderland.nl

Blad
1 van 3

Geacht college en geachte raad van de gemeente Scherpenzeel,

Rond de zomervakantie vond in uw raad de beraadslaging en besluitvorming plaats over de toekomstvisie 2030 en het vervolg daarop 'Zelfbewust Scherpenzeel'. Er is door uw raad onder andere ingestemd met een plan van aanpak voor het vervolgtraject. Het is goed dat uw gemeente bezig is met de vraag hoe een duurzame toekomst van Scherpenzeel er uit ziet. Wij steunen dit van harte.

Op 22 juli 2019 ontving u van onze Commissaris van de Koning een brief (zaaknummer 2019-009001), waarin u werd gevraagd een verkenning te doen naar 2 scenario's: zelfstandigheid en herindeling met Barneveld. Wij hebben kennisgenomen van het eindrapport van uw verkenning 'Regie over de toekomst van Scherpenzeel' en willen u graag onze reactie hierop meegeven. In zijn algemeenheid is onze indruk dat het rapport balans mist en niet ingaat op alle voorwaarden voor een duurzame toekomst van uw gemeente.

De Commissaris heeft in bovengenoemde brief aangegeven dat ons college vertrouwen moet hebben in het besluit van uw raad. Zonder vertrouwen in een duurzame toekomst van Scherpenzeel is een bestuurlijke fusie op provinciaal initiatief een optie. Een keuze voor zelfstandigheid moet verder gaan dan alleen het structureel op orde brengen van uw ambtelijke organisatie. Ook het borgen van de regionale samenwerking, het versterken van de strategische slagkracht en het verbeteren van het politiek-bestuurlijk samenspel zijn volgens ons belangrijke voorwaarden voor een duurzame toekomst.

Gebrek aan balans

In het rapport wordt aangegeven dat het een feitelijke analyse betreft. Wij onderschrijven de noodzaak feitelijk en apolitiek de scenario's te onderzoeken.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
20 november 2019

Zaaknummer
2019-007842

Blad
2 van 3

Tegelijk geeft u echter aan dat het scenario van een zelfstandig Scherpenzeel verder is uitgewerkt dan het scenario van herindeling met Barneveld. Hierdoor lijkt het rapport uit balans. Door het ontbreken van context geeft het rapport soms ook een vertekend beeld van de werkelijkheid. Bijvoorbeeld de paragraaf over de OZB. In uw rapport stelt u dat het lokale lastenniveau in Barneveld en Scherpenzeel in 2019 op een vergelijkbaar niveau ligt. Wij constateren op basis van de begrotingen 2020 van beide gemeenten dat de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in Scherpenzeel sneller stijgt dan in Barneveld. Zonder context is deze niet duidelijk, ook komen de meerjarige ontwikkelingen hierin niet goed aan bod.

Verder worden er in het rapport een aantal conclusies getrokken die nuance vereisen. Of een zelfstandig Scherpenzeel het beste op kan komen voor Scherpenzeel is niet zomaar te stellen. De invloed van Scherpenzeel is bij de regionale samenwerkingen gering. Het is de vraag waar het dorp Scherpenzeel het beste mee af is. Ook de conclusie dat een kleine gemeente beter in staat is om zaken flexibel en in lokale samenwerking op te pakken, is niet met stelligheid te trekken. Dit is afhankelijk van het beleid van een gemeente. We wijzen u hierbij graag op de manier waarop de gemeente Barneveld samenwerkt met het dorp Voorthuizen. In het gesprek van 1 november dat de fractievoorzitters hebben gehad met de Commissaris en gedeputeerde Markink is het belang aangegeven deze samenwerking in Barneveld te bekijken. Dit om een goede vergelijking en geïnformeerde keuze maken. Wij adviseren u dringend dit alsnog gaat doen en de conclusies mee te nemen in uw beraadslaging van 9 december.

Voorwaarde voor de basis op orde

Wanneer het gaat over de basis op orde krijgen als u kiest voor zelfstandigheid, heeft u een verantwoordelijkheid deze zo snel mogelijk en voor de toekomst op orde te brengen. In het rapport wordt voorgesteld om de hiervoor vereiste versterking van de gemeente op te lossen met tijdelijk personeel, ofwel een flexibele schil. Dit zorgt volgens ons niet voor een basis die op orde is. Een flexibele schil voor inzet op ambities uit de toekomstvisie is uiteraard wel verdedigbaar en een politieke beslissing. Om te voldoen aan een duurzame basis, zal afhankelijk van uw besluit op 9 december a.s. de meerjarenraming in de kadernota 2021 moeten worden aangepast. Wij zullen dit betrekken in onze brief over de in te stellen vorm van financieel toezicht voor 2020.

Ontbrekende informatie

We missen in het rapport een reactie op de bevindingen uit het onderzoek 'Zelfbewust Scherpenzeel' dat in opdracht van uw college is gemaakt. Er worden in dat onderzoek constatering gedaan die van belang zijn bij de afweging over herindeling of zelfstandigheid. Zoals bijvoorbeeld de observatie dat er bij het gemeentebestuur te weinig aandacht is voor visies en lange termijn beleid. Ook ontbreekt een uitspraak ten aanzien van de verwachtingen die de regio Food Valley van Scherpenzeel heeft over de inzet van ambtelijke en bestuurlijke kracht en middelen van uw gemeente.

Datum
20 november 2019

Zaaknummer
2019-007842

Blad
3 van 3

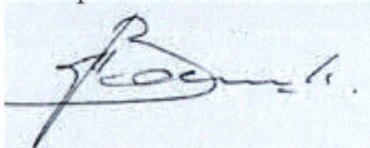
Ons valt op dat het rapport gedetailleerd in gaat op het versterken van de organisatiekracht, maar we missen een toekomstvisie op de regionale samenwerking, het versterken van de bestuurskracht, het versterken van de strategische kracht en het verbinden van de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Zoals gezegd zijn deze zaken ook van essentieel belang voor een duurzame toekomst van Scherpenzeel.

Besluit 9 december

Op 9 december neemt u een besluit over de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel. We gaan ervan uit dat u de maatregelen neemt die voor een toekomstgericht Scherpenzeel noodzakelijk zijn. In uw rapport heeft u de criteria opgenomen waar wij uw besluit over de toekomst van Scherpenzeel aan zullen toetsen (zie bijlage). Wij adviseren u bovenstaande punten mee te nemen in uw beraadslaging.

Wij wensen u veel wijsheid met uw besluitvorming over een duurzame toekomst van Scherpenzeel.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Bijlage: Lijst met criteria voor bestuurskracht gemeente

Bestuurlijke voorwaarden		
A	Politiek en bestuurlijk leiderschap	a1 Besturen vanuit strategische visie
		a2 Politieke knopen doorhakken
		a3 Bestuurlijke stabiliteit: eenheid en continuïteit van leiderschap
		a4 Focussen op het realiseren van maatschappelijke opgaven
B	Politiek-bestuurlijk samenspel	b1 Adequaate samenspel tussen raad en college
		b2 Adequaate samenspel tussen college/ raad en ambtelijke organisatie
		b3 Besturen vanuit evenwicht en vertrouwen
C	Versterken lokale democratie	c1 Goed zicht op alle belangen en zorgvuldige afweging.
		c2 Betekenisvolle rol en toegevoegde waarde van de raad.
		c3 Kwaliteit interactief beleid en participatie
D	Samenspel met “buiten” (samenleving / overige besturen / maatschappelijke partners)	d1 ‘Grensontkennend’ samen werken aan opgaven
		d2 Samenwerking met regionale partijen
		d3 Organisatie in dienst van samenwerking met andere partijen: lokaal en (sub)regionaal
		d4 Stimuleren en faciliteren van cocreatie tussen maatschappelijke partners
		d5 Goed inspelen op maatschappelijke initiatieven
E	Competenties van de ambtelijke organisatie	e1 Personeel en organisatie
		e2 Eenheid van leiding
		e3 Wendbare organisatie en doelmatig werken
		e4 Inspelen op de digitale transformatie: mogelijkheden en uitdagingen van ICT
F	Financiële en economische basis	f1 De gemeente beschikt over voldoende financiële middelen om opgaven te kunnen vervullen
		f2 Zorgvuldig en nauwkeurig beheer

Take Off Couriers

Ophaaladres/Opdrachtgever	Afleveradres
Naam: Provincie Gelderland	Naam: Gemeente Scherpenzeel
Adres: Markt 11	Adres: Stationsweg 389 A
Woonplaats: Arnhem	Woonplaats: Scherpenzeel 3925 CC
Contactpersoon:	Contactpersoon: B.W.
Tel.nr.:	Tel.nr.:

Factuuradres

☒ Opdrachtgever ☐ Afleveradres ☐ Anders nl.

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Contactpersoon: _____

Order ref.: _____

Het vervoer geschiedt op de door sVa / Stichting Vervoeradres ter griffie van de arr. rechtbank te Amsterdam en Rotterdam gedeponeerde Algemene Voorwaarden Koeriersdiensten "laatste versie".

Toelichting

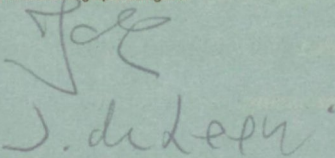
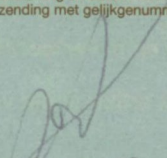
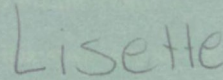
Artikel 5 van deze voorwaarden vermeerderd de aansprakelijkheid van de koerier ten opzichte van zijn aansprakelijkheid neergelegd in Artikel 8: 1095 Burgerlijk Wetboek.

Op grond van dit artikel is deze vermeerdering van aansprakelijkheid nietig tenzij artikel 5 van deze voorwaarden in een afzonderlijk geschrift, dat de vervoerovereenkomst bevat, wordt vastgelegd.

Zie hiertoe de achterzijde.

Aantal	Verpakking	Inhoud/Omschrijving	Gewicht in kg
1	env.		<5

Bijzonderheden:	Soort transport:	Tarief:
	_____	_____
Frankeringsvoorschrift:	Verzenddatum:	Wachttijd:
	20-11-2019	Laden/Lossen: _____

Niet voor rembourszendingen in de vracht is verzekering niet begrepen	 Auteursrecht: sVa / Stichting Vervoeradres, Den Haag	Totaal:
Handtekening opdrachtgever	Handtekening en datum vervoerder voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	Handtekening geadresseerde voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief
		
Naam in blokletters	Naam in blokletters	Naam in blokletters
J. de Leeuw	J. Slot	Lisette 11.30

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Provincie Gelderland
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Scherpenzeel, 13 oktober 2020

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

IBAN Rekeningnummer
NL62BNGH0285007548

Uw brief d.d. : 8 oktober 2020
Uw kenmerk : uw zaaknummer 2020 007489
Ons kenmerk : 3683/9176
Behandeld door : drs A.P.C.J. Stallaert
Bijlage(n) : -

Onderwerp : Reactie op uw notitie d.d. 8 oktober jl.

Geacht college,

Langs deze weg willen wij reageren op uw notitie van 8 oktober jongstleden aan de hand van de verschillende elementen uit uw notitie. Dit antwoord is in lijn met de reactie, die wij donderdag jl. aan onze raad hebben gegeven.

Vanavond vindt een raadsbijeenkomst plaats waarin uw college de gemeenteraad aan de hand van enkele memo's informeert over het open overleg met de provincie en de redenen waarom u niet deelneemt aan dit overleg. Deze memo's bevatten op essentiële onderdelen onjuiste informatie. Om misverstanden te voorkomen en een goed gesprek mogelijk te maken, hechten wij eraan deze onjuiste informatie te corrigeren.

Naar onze mening is geen sprake van een misverstand maar van een fundamenteel en onoverbrugbaar verschil van mening. Uiteraard staat het u vrij om uw standpunt toe te lichten, maar dat is iets anders dan onjuiste informatie corrigeren, hetgeen ook uit onze onderstaande inhoudelijke reactie op uw stellingen mag blijken.

Overigens is onze raad ook zonder uw inbreng uitstekend in staat een goed gesprek te voeren; wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat juist de druk en interventies van uw zijde de verbinding in het politiek-bestuurlijk samenspel tussen en met onze raad bemoeilijken.

Voordat wij ingaan op enkele specifieke stellingnames benadrukken wij dat het plan van aanpak voor het open overleg is opgesteld door de provincie in nauwe samenspraak met uw college en met dat van Barneveld.

In hoeverre het plan van aanpak is opgesteld in nauwe samenspraak met het college van Barneveld kunnen wij niet beoordelen; wij nemen dit graag van u aan.

Gegeven het weinige dat met onze wensen is gedaan sinds wij op 11 september uw eerste versie van uw plan van aanpak ontvingen, hebben wij deze 'nauwe samenspraak' niet zo ervaren.

1. Het college stelt dat zij niet deelneemt aan het open overleg omdat niet wordt gestart vanuit de huidige opgaven van Scherpenzeel.

Dit is onjuist. In het plan van aanpak wordt aangegeven dat 3 varianten gelijkwaardig worden onderzocht. Dat betekent dat deze worden opgebouwd vanuit hetzelfde nulpunt. Uitwerking van de variant zelfstandigheid vindt vervolgens plaats op basis van de Kadernota zoals door uw raad is vastgesteld. Dit betekent dat de variant zelfstandigheid "all-in" wordt afgewogen tegen de andere varianten. Vanzelfsprekend maken alle gedane en nog in te zetten investeringen conform uw Kadernota daar onderdeel van uit. In het plan van aanpak is dan ook opgenomen dat *'De variant zelfstandigheid wordt beoordeeld en vergeleken met de andere varianten op basis van het maatregelenpakket uit de door de Raad van Scherpenzeel vastgestelde Kadernota'*. Hiermee is de wens van het college gehonoreerd.

Onze reactie

Het maatregelenpakket, zoals in de Kadernota omvat, is een oplossingsrichting. Wij hebben (in lijn met de wens van de Minister) juist gevraagd om vanuit opgaven te vertrekken.

Die wens is niet gehonoreerd doordat u, zoals benoemd in uw aanbiedingsmail bij het plan van aanpak, vasthoudt aan het bestuurskrachtonderzoek van SeinstraVandeLaar als vertrekpunt.

Wij hebben u meermaals gevraagd om een herbezinning hierop. Om ons verzoek om herijking van de bestuurskrachtopgaven kracht bij te zetten hebben wij BMC advies gevraagd een review op te stellen. U heeft aangegeven voor herijking van de bestuurskrachtopgaven geen ruimte te zien.

2. Tweede reden die het college geeft om niet aan het open overleg deel te nemen, is dat niet voorzien is in een peiling onder alle inwoners.

Ook dit is onjuist. Een peiling onder alle inwoners is zinvol op het moment dat de verschillende varianten op een gelijkwaardig niveau zijn uitgewerkt en er daadwerkelijk iets te kiezen valt. Dan is niet alleen de vraag "wel of niet zelfstandig verder" aan de orde, maar ook vragen die betrekking hebben op inhoudelijke thema's en wat inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen belangrijk vinden voor hun toekomst. In het kader van het open overleg is een intensief participatieproces gestart waar iedereen op basis van de inhoudelijke thema's is uitgenodigd om mee te denken; de thema's zijn genoemd in het plan van aanpak. Ook voorziet het plan van aanpak in een of meer "bijpraatsessies" met de gemeenteraad. Het participatieproces leidt in deze opzet tot een adequaat inzicht in het draagvlak voor de verschillende varianten.

In het plan van aanpak is tot slot voorzien in een representatieve draagvlakpeiling op basis van de voorkeursvariant die uit de variantenanalyse naar boven komt.

Onze reactie

Het participatieplan voor de komende maanden is een kwalitatieve stakeholderbenadering, geen geobjectiveerde peiling onder alle inwoners.

Het feit dat u, na de keuze in december voor een voorkeursvariant, misschien alsnog wel een steekproef gaat doen (representatief) doet daar niet aan af. Binnen het Open Overleg biedt u geen ruimte voor een peiling zoals wij die door Motivaction hebben laten doen.

3. Het college suggereert dat snelheid boven zorgvuldigheid gaat en dat de provincie het open overleg van 6 tot 2 maanden zou hebben ingekort.

Ook dit klopt niet. Het open overleg is, zoals het college zelf ook meldt, op 14 juli 2020 gestart en loopt tot 15 januari 2021. De provincie heeft het college op 14 juli uitgenodigd om aan tafel te komen. Op verzoek van het college heeft het eerste gesprek plaatsgevonden op 10 september. Van inkorting van het overleg door de provincie is dus geen sprake.

Onze reactie

U heeft ons op 14 juli in algemene termen uitgenodigd voor het Open Overleg. Deze uitnodiging heeft u op 27 juli herhaald, en ons daarbij gevraagd input te leveren op basis van de Startnotitie. Wij hebben op 5 augustus de gevraagde input geleverd middels onze brief 3893 / 5672, waarin wij ook hebben aangegeven een (concrete) uitnodiging af te wachten.

Ons eerste overleg heeft op 10 september plaatsgevonden. Toen was het Open Overleg dus al bijna 2 maanden aan de gang. Wij hebben pas op 11 september een eerste versie, en op 25 september uw definitieve Plan van Aanpak ontvangen. Het eerste inhoudelijke bestuurlijk overleg staat gepland voor 14 oktober. Daarmee is al de helft van de ruimte, die de wet u biedt voor het voeren van een Open Overleg, verstreken.

Aan de hand van de stukken, die begin september na het WOB verzoek van Omroep Gelderland op uw website zijn verschenen, maken wij op dat uw projectteam al in april bezig was met het plan van aanpak en de herindelingsscan (Verslag projectteam 29-04-2020.pdf_Geredigeerd).

Gegeven het feit dat u consequent weigert onze belangrijkste wens (herijking bestuurskrachtopgave) in te willigen, kunnen wij niet anders dan concluderen dat deze 3 maanden weinig effectief zijn benut.

Het feit dat u al op Sinterklaasavond een bestuurlijke voorkeur wilt hebben, betekent eveneens eenodeloze inkorting.

4. Er wordt gesteld dat de provincie slechts twee oplossingsrichtingen uitwerkt.

Ook dit is onjuist. In het plan van aanpak wordt uitgegaan van 3 varianten: zelfstandigheid, duurzaam partnerschap met Barneveld en fusie met Barneveld per 1 januari 2023. De stelling van het college dat de laatste 2 varianten identiek zouden zijn is onjuist. Immers zijn binnen de variant duurzaam partnerschap met Barneveld diverse vormen denkbaar, die in de fase van het open overleg aan de orde kunnen komen. Daarmee wordt ook recht gedaan aan de wens om met een preferred partner in zee te gaan, in plaats van domeinen te splitsen en te 'shoppen' bij diverse gemeenten.

Onze reactie

Doordat Barneveld een stip op de horizon vraagt (geen ambtelijke fusie zonder perspectief op bestuurlijke fusie) is een duurzame samenwerking MET stip slechts een 'lange verlovingsdie uitloopt op een moetje'. Alle andere varianten van duurzame samenwerking ZONDER stip op de horizon vallen onder zelfstandigheid. Als kleine gemeente zoeken we sowieso samenwerkingspartners, zoals u bekend.

5. Tot slot stelt het college dat de voorgestelde spiegelgroep niet adequaat zou zijn samengesteld; de empirisch-wetenschappelijke invalshoek zou ontbreken.

Dit is niet juist. Wij hebben het college gevraagd om ook zelf met namen te komen. Dat heeft het college gedaan en wij vragen één van de voorgestelde personen om deel te nemen. Met deze persoon wordt ook voldaan aan de wens van het college om de wetenschappelijke hoek vertegenwoordigd te laten zijn in de spiegelgroep.

Onze reactie

Wij zijn verheugd langs deze weg te vernemen dat deze wens wordt gehonoreerd. Het was echter voor ons een wens, maar geen bedenking of breekpunt – in memo 2020-82 van 29 september is dat ook niet als zodanig benoemd. We hebben gesteld dat we onze wens hebben ingebracht, en hebben we bovendien aangegeven dat hierover nog niets te zeggen was.

Tot slot

Wij gaan ervan uit dat we u op hiermee op passende wijze hebben geïnformeerd. Wij verzoeken u dit memo door te geleiden naar uw gemeenteraad, zodat uw raad op basis van de juiste informatie een gewogen afweging kan maken ten aanzien van deelname aan het open overleg.

Onze reactie

Zoals u ongetwijfeld inmiddels heeft vernomen heeft (uw interventie in) onze dialoog met onze gemeenteraad niet tot een ander standpunt inzake het Open Overleg geleid. Wij ervaren deze wijze van 'informatievoorziening', zowel qua toon als qua timing, niet als passend bij het partnerschap waarom wij u hebben gevraagd. Uit uw inhoudelijke reactie maken wij bovendien op dat u, ondanks onze herhaalde mondelinge toelichting en de gevoerde correspondentie, nog onvoldoende doordrongen bent van onze wensen en drijfveren.

Uiteraard zijn wij graag bereid nogmaals onze principiële bezwaren tegen (uw aanpak van) het Open Overleg toe te lichten. Sowieso hebben we tijdens ons laatste gesprek op 1 oktober jl. afgesproken dat een separaat overleg zou worden ingepland om de verslagen van 14 september en 1 oktober vast te stellen. Wij ontvangen hiertoe graag uw concept-verslag van 1 oktober, alsook het gewijzigde verslag van 14 september.

Maar ook los daarvan lijkt het ons nuttig om in gesprek te blijven. Wij blijven graag – separaat van het Open Overleg, dat in afwachting van uw Besluit op Bezwaar vooralsnog doorloopt – werken aan onze relatie als mede-overheden.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

W.M. van de Werken
Secretaris

H.E. van Dijk-van Ommering
Loco-burgemeester

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@planet.nl>
Verzonden: maandag 31 mei 2021 13:30
Aan: Griffie
CC: [REDACTED]
Onderwerp: bedankt

Hallo Brigit,

Zojuist hebben wij elkaar gesproken over het eerdere aanbod aan de gemeenteraad om desgewenst een toelichting te geven op het herindelingsadvies zoals dat nu aan PS is aangeboden. Vanuit jullie griffie is daar over eerder aangegeven dat hier aan geen behoefte is bij de gemeenteraad. Jij hebt zojuist in een toelichting hierop aangegeven dat dit geldt voor alle raadsleden en alle fracties. Ik vind het toch fijn om dat even precies te weten en van je gehoord te hebben.

Hartelijk dank voor die informatie dus,
Groeten!

[REDACTED] (namens provincie Gelderland)

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Eppie Klein
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 15:42
Aan: [REDACTED]; bestuurssecretariaat
Onderwerp: Fwd: Herindeling Barneveld - Scherpenzeel | Vergadering PS hedenavond

Van: "Berends, John" <CVDK@gelderland.nl>
Onderwerp: Re: Herindeling Barneveld - Scherpenzeel | Vergadering PS hedenavond
Datum: 09 August 2021 10:39
Aan: "Eppie Klein" <Burgemeester@scherpenzeel.nl>
Cc: "[REDACTED] <[\[REDACTED\]@gelderland.nl](mailto:[REDACTED]@gelderland.nl)>, "[REDACTED]" <[\[REDACTED\]@gelderland.nl](mailto:[REDACTED]@gelderland.nl)>

Bij deze ter informatie.

Met vriendelijke groet;
John Berends

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 9 aug. 2021 om 10:32 heeft Berends, John <CVDK@gelderland.nl> het volgende geschreven:

Geachte mevr. Van de Beek-Linthorst,

Dank voor de mail, die U aan mij heeft gestuurd.
Voor zover ik kan overzien is de mail van jl. 16 juli openbaar.
Het is aan U om daar al dan niet gebruik van te maken.

Met vriendelijke groet; John Berends
[Commissaris van de koning in Gelerland]
Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 6 aug. 2021 om 16:16 heeft Marieke van de Beek - Lindhout (CU) <mariekevandebeek.cu@gmail.com> het volgende geschreven:

Geachte heer Berends,

Dank voor feit dat u de gang van zaken rondom de mail van 6 juli met burgemeester Klein hebt besproken. Daarnaast dank voor uw reactie richting ons. Wij begrijpen vanzelfsprekend dat de inhoudelijke duidelijkheid van dhr. Klein moet komen. Wij hebben hem dan ook tot twee keer toe telefonisch hierover gesproken en om een nadere toelichting gevraagd.

Hoewel dhr. Klein expliciet heeft aangegeven de mail niet te hebben geschreven én niet te hebben verstuurd, heeft ook ons ook tot twee keer toe verzekerd de door u geadviseerde en door ons gevraagde transparantie niet te gaan geven.

Wij zullen nog overgaan tot het stellen van (al dan niet vertrouwelijke) schriftelijke vragen over de toedracht, maar gezien de eerdere reacties van de heer Klein achten wij de kans dat deze wel beantwoord zullen worden en duidelijkheid zullen bieden, vrijwel nihil.

Deze schriftelijke vragen zouden wij graag onderbouwen met de informatie uit uw mail d.d. 16 juli jl. Dit willen wij echter niet doen zonder uw toestemming, aangezien voor ons niet duidelijk is in hoeverre uw mail 'openbaar' is. Graag ontvangen wij hierop nog uw reactie.

Wij danken u nogmaals voor uw inspanningen en zullen zien waar dit traject verder toe leidt.

Met vriendelijke groet, mede namens Peter Klaassen (CDA) en Annet van Riel (PRO Scherpenzeel)

Marieke van de Beek - Lindhout
Fractievoorzitter ChristenUnie Scherpenzeel
Tel. 06 1455 8633

<http://scherpenzeel.christenunie.nl/>

Op vr 16 jul. 2021 om 11:13 schreef Berends, John <CVDK@gelderland.nl>:

Geachte mevrouw Van Beek, mevrouw Ten Riel en de heer Klaassen,

I.a.a. waarnemend burgemeester Klein,

Op 6 juli jl. heeft u mij verzocht te handelen naar aanleiding van de mail, die ondertekend door waarnemend burgemeester Klein, naar Provinciale Staten is gezonden met de oproep om het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel niet vast te stellen.

De volgende morgen heeft de waarnemend burgemeester een bericht naar Provinciale Staten gezonden met het bericht dat zijn mail een verkeerde uitleg heeft gekregen.

Naar aanleiding van deze mailberichten heb ik burgemeester Klein op 8 juli jl. uitgenodigd voor een gesprek. Hij vertelde ernstig in verlegenheid te zijn gebracht en passende maatregelen te zullen treffen.

Ik heb hem de gelegenheid gegeven de situatie op te lossen. Daarbij heb ik mijn steun toegezegd en geadviseerd met name over de toedracht open en transparant te communiceren.

Voor een nadere toelichting verwijs ik u dan ook naar waarnemend burgemeester Klein.

Met vriendelijke groet,

John Berends
Commissaris van de Koning in Gelderland

Van: Marieke van de Beek - Lindhout (CU)

<mariekevandebEEK.cu@gmail.com>

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 14:59

Aan: Griffie <Griffie@gelderland.nl>; statenleden@mailman.prvgld.nl;
ProvincieGelderland <POST@gelderland.nl>; Burgemeester
<Burgemeester@scherpenzeel.nl>; Berends, John <CVDK@gelderland.nl>;
Markink, Jan <j.markink@gelderland.nl>

Onderwerp: Herindeling Barneveld - Scherpenzeel | Vergadering PS
hedenavond

Geachte Commissaris, geachte leden van Provinciale Staten,

Vanmorgen ontvingen wij het bericht dat burgemeester E. Klein aan u heeft verstuurd, waarin hij u oproept om vanavond het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel niet vast te stellen.

Met niet-vaststellen van het herindelingsontwerp zou u Scherpenzeel een zeer slechte dienst bewijzen. De onzekerheid duurt dan nog langer voort, met alle gevolgen van dien. Daarnaast is een zeer belangrijk argument, dat er op dit moment een welwillende fusiepartner is. Wij ontvangen signalen dat het voor de gemeente Barneveld ‘nu of nooit’ en ‘alles of niets’ is. Bij het niet doorzetten van de beoogde fusie is Scherpenzeel een belangrijke partner kwijt en zijn de gevolgen niet te overzien. Onze oproep aan u is dan ook om de oproep van de heer Klein naast u neer te leggen en het herindelingsadvies, voorzien van een krachtig pleidooi en krachtige argumenten, aan te nemen en toe te sturen aan de minister van Binnenlandse Zaken.

De heer Klein zou zich in dit dossier op de inhoud zeer terughoudend opstellen. Al eerder liet hij blijken dat zijn woorden in deze niet in overeenstemming zijn met zijn daden, toen hij geheel op eigen initiatief een zeer ‘platte’ peiling onder de inwoners organiseerde.

Nu laat hij opnieuw zien bereid te zijn dit toch al zeer preciaire proces te ondermijnen door op de dag dat PS een besluit zal nemen, een zeer ongenueanceerd en ondoordacht bericht de wereld in te sturen. Wij maken hierbij de volgende opmerkingen:

1. De heer Klein zou als burgemeester in dit dossier geen positie moeten kiezen, maar slechts het proces begeleiden.

2. De heer Klein trekt openlijk de integriteit van Commissaris Berends en gedeputeerde Markink in twijfel, zonder dat daar gegronde redenen voor zijn. Hij kiest hiermee bewust voor het ongegrond aanbrengen van schade aan personen en aan het vertrouwen in hogere overheden.

3. Met deze onbesuisde actie zet de heer Klein een deel van zijn gemeenteraad buitenspel, en gaat hij volledig voorbij aan de oprechte, diepe zorgen en rationele overwegingen en argumenten, die onze fracties de afgelopen periode in dit dossier hebben geuit. Door het in één klap van tafel vegen hiervan, voelen wij ons als fracties niet langer serieus genomen door de voorzitter van onze gemeenteraad.

4. Wat ons betreft laat de heer Klein met deze actie duidelijk zien waar het aan bestuurskracht in Scherpenzeel schort.

Wij verzoeken de Commissaris onze argumenten in overweging te nemen en naar bevind van zaken te handelen.

Met vriendelijke groet,

PRO Scherpenzeel, A.M. van Riel

CDA Scherpenzeel, P.A. Klaassen

ChristenUnie Scherpenzeel, M.J. van de Beek - Lindhout

Gemeente Scherpenzeel
T.a.v. het college
Postbus 100
3925 ZJ SCHERPENZEEL

Datum

22 juli 2019

Zaaknummer

2019-009001

Onderwerp

Bestuurlijke samenwerking

Inlichtingen bijProvincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 2

Geacht college,

Graag informeer ik u over het volgende.

Op maandag 8 juli jl. heb ik overleg gevoerd met een delegatie namens uw raad over de burgemeestersvacature in uw gemeente in relatie tot de discussie in uw raad over de toekomstvisie van de gemeente ("Toekomstvisie 2030").

In dit overleg zijn afspraken gemaakt die van betekenis zijn voor de doorontwikkeling van de bestuurlijke relatie tussen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. Ik vind het uit een oogpunt van zorgvuldigheid van belang om u per brief nader te informeren over de hoofdlijnen van de afspraken.

Op 27 juni jl. vond in uw raad beraadslaging en besluitvorming plaats over de toekomstvisie van de gemeente Scherpenzeel. Er werd onder andere besloten "een nadere verkenning te starten met betrekking tot verdere (bestuurlijke) samenwerking met gemeenten in de regio" en er werd ingestemd met "een plan van aanpak voor het vervolgtraject dat leidt tot gefaseerde besluitvorming, waarvan het eerste besluit genomen wordt in december 2019, waarbij zelfstandigheid, met uiteraard de nodige samenwerking met andere gemeente(n), een reële optie en onderdeel van de praktische aanpak is".

Met de raadsdelegatie heb ik van gedachten gewisseld over de concrete inhoud van het proces ter voorbereiding op de besluitvorming in december. We hebben in gezamenlijkheid vastgesteld dat in dit proces in ieder geval twee opties nadrukkelijk en gelijktijdig zullen worden verkend: 1. voortzetting van de zelfstandigheid van de gemeente Scherpenzeel; en 2. bestuurlijke fusie van de gemeente Scherpenzeel met de gemeente Barneveld.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

22 juli 2019

Zaaknummer

2019-009001

Blad

2 van 2

De resultaten van deze verkenning dienen te leiden tot een duidelijk besluit in december over de te volgen koers. Ik heb dit in mijn overleg met de raadsdelegatie geformuleerd als het in december 2019 zetten van een duidelijke stip op de horizon.

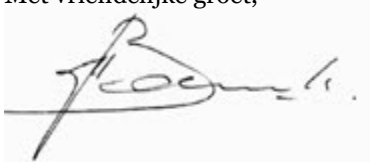
In mijn overleg met de raadsdelegatie heb ik aangegeven dat het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland vertrouwen moet hebben in het besluit in december over de te volgen koers en dat het College in dat kader dus een eigen afweging zal maken.

Met de raadsdelegatie heb ik afgesproken om begin oktober van dit jaar een vervolgoverleg te hebben.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Ik verzoek u vriendelijk om uw raad te informeren over de inhoud van deze brief.

Een brief van dezelfde strekking heb ik gezonden aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Barneveld, met het verzoek de raad te informeren. In die brief heb ik aangegeven dat ik het bijzonder op prijs zou stellen indien de gemeente Barneveld haar constructieve grondhouding van de afgelopen jaren als uitgangspunt wil blijven hanteren in de komende contacten met de gemeente Scherpenzeel.

Met vriendelijke groet,

John Berends

Commissaris van de Koning in de provincie Gelderland

Van: Harry de Vries
Verzonden: dinsdag 16 juli 2019 19:09
Aan: [REDACTED]; Burgemeester Barneveld
CC: Berends, John; Markink, Jan
Onderwerp: Re: concept-brieven aan B&W's Barneveld en Scherpenzeel

Goedenavond [REDACTED] ,

Ik kan mij vinden in deze brief en ben blij met de duidelijkheid die verschaft wordt van provinciezijde, dat is ook wel noodzakelijk omdat gisteravond tijdens de eerste bijeenkomst van de zgn stuurgroep (college, MT en fractievoorzitters) met name door Gemeentebelangen Scherpenzeel , daarin toch enigszins gesteund door de SGP, de ruimte gezocht wordt vanuit het gesprek met de CdK. Tot mijn verbazing werd zelfs geopperd om niet alleen het spoor Barneveld te verkennen, zoals afgesproken, maar bijvoorbeeld ook Veenendaal. Voor mij weer een voorbeeld van de vertragingstacktiek, evenals de discussie of het voorzieningenniveau in Scherpenzeel hoger moet zijn dan bijvoorbeeld een 6.

Ik noem deze voorbeelden omdat het redelijk verlamdend kan werken op de organisatie, derhalve heb ik, gesteund door het college, het MT voorgehouden dat de provinciale lijn (zoals verwoord) leidend is de komende maanden.

Groeten

Harry de Vries

On: 16 July 2019 16:29, "[REDACTED]@ gelderland.nl" > wrote:

Beste Asje en Harry,

Op verzoek van de CdK leg ik jullie de bijgevoegde concept-brieven aan jullie B&W's ter consultatie voor.

De brieven zijn vrijwel gelijklopend, maar per brief is enig maatwerk toegepast (afgestemd op de ontvanger).

Wij zullen de brieven enkele dagen nadat ze zijn verzonden ter kennisneming aan de pers toezenden.

Graag hoor ik, als het kan per ommegaande, of jullie kunnen instemmen met het verzenden van deze brieven en deze procedure.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
Chef Kabinet van de Commissaris van de Koning in de provincie Gelderland

[REDACTED] | SMS en app [REDACTED] | [REDACTED]@ gelderland.nl | www.gelderland.nl

werkdagen: maandag | dinsdag | woensdag | donderdag | vrijdag

**** [Disclaimer](#) ****

Statenbrief

Datum

30 juni 2021

Zaaknummer

2021-003889

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

Onderwerp

Vervolgvoorstel herindelingsadvies Barneveld- Scherpenzeel

Ambitie en thema

- Ambitie 1 Samen voor Gelderland

Portefeuillehouder

Jan Markink

Doel van deze brief

Gedeputeerde Staten verzoeken Provinciale Staten om:

- Te besluiten conform het ongewijzigde ontwerp-besluit

1 Inhoud voorstel (beoogd resultaat/doel)

Op 25 mei 2021 hebben wij u het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel voor besluitvorming aangeboden (PS 2021-384). Inmiddels hebben zich enkele ontwikkelingen voorgedaan waarover wij u in deze Statenbrief informeren. Het betreft:

1. Ons voornemen om – indien en nadat u het herindelingsadvies heeft vastgesteld – met de beide gemeenten te komen tot een bestuursakkoord over de facilitering door de provincie van het proces van voorbereiding op de nieuwe gemeente en meer specifiek de doorontwikkeling van het dorpenbeleid;
2. Ontwikkelingen in de financiële situatie van Barneveld en Scherpenzeel;
3. Enkele onderwerpen die in de oordeelsvormende sessie (23 juni) aan de orde zijn gekomen.

2 Aanleiding

Aanleiding tot deze Statenbrief is informatie die na het aan uw Staten voorleggen van het herindelingsadvies bekend is geworden. Ons voornemen voor een bestuursakkoord (punt 1 hierboven) komt voort uit de reacties vanuit beide gemeenten op het herindelingsadvies, onder meer blijkend uit de recente ambtsberichten van de burgemeesters. Aanleiding om in te gaan op de financiële situatie in beide gemeenten (punt 2) zien wij in de recent openbaar gemaakte Kadernota's 2022-2025 en de jaarrekeningen 2020 van beide gemeenten. Voor wat betreft de overige aspecten (punt 3) is de oordeelsvormende sessie van 23 juni de aanleiding.

3 Bestaand beleid c.q. kader

Kader is het voorstel voor de door ons voorgenomen herindeling van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel, waarvoor wij u op 25 mei het herindelingsadvies hebben aangeboden.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2021-003889

Blad
2 van 6

4 Argumenten/afwegingen/risico's

Hieronder gaan wij puntsgewijs in op (1) het bestuursakkoord dorpenbeleid 2.0, (2) de financiële situatie in beide gemeenten en (3) de door u aangedragen onderwerpen uit de oordeelsvorming op 23 juni.

1. Bestuursakkoord dorpenbeleid 2.0

Vanuit de beide gemeenten zijn de afgelopen tijd signalen tot ons gekomen dat er behoefte is aan een actieve facilitering van de kant van de provincie bij de (praktische) voorbereiding van de nieuwe vormen gemeente. Deze signalen zijn afkomstig uit de zienswijzen die de beide gemeenteraden hebben ingediend en uit de recente ambtsberichten van de beide burgemeesters. Ook in de pers is daar uitvoerig over gepubliceerd. Dit nadrukkelijke verzoek om steun vanuit de provincie betreft grosso modo drie aspecten:

- a. voorfinanciering van een deel van de frictiekosten,
- b. de nieuwe gemeente 'op gang helpen' met extra middelen voor bijvoorbeeld voorzieningen en infrastructuur,
- c. de nieuwe gemeente ondersteunen bij het vormgeven van lokale zeggenschap-op-maat via het dorpenbeleid 2.0.

In Statenbrief PS2021-384 en het herindelingsadvies hebben wij al aangegeven bereid te zijn tot ondersteuning op genoemde aspecten, binnen de door uw Staten bepaalde en te bepalen kaders. In deze Statenbrief informeren wij u over ons voornemen om voor het nieuwe dorpenbeleid (aspect c) een tandje bij te zetten, waarmee wij de plus op ons herindelingsvoorstel ("variant 3 plus") concreet maken.

Zoals ook aangegeven in het herindelingsadvies, zijn de gemeenten in de lead bij het gestalte geven van het dorpenbeleid 2.0; de gemeenteraad van de nieuwe gemeente zal daar besluiten over nemen. Wij zien onze provinciale rol daarom niet als trekkend, maar als stimulerend, faciliterend en ondersteunend. Wij nemen ons voor daarover afspraken te maken in een bestuursakkoord met Barneveld en Scherpenzeel. Binnen de context van het herindelingsadvies heeft dit akkoord tot doel een fusie tot stand te brengen waarin de belangen van de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld centraal staan. In essentie gaat het daarbij om lokale zeggenschap-op-maat, maar ook aanpalende zaken spelen een rol zoals de identiteit van de dorpen, sociale cohesie en het behoud en/of uitbouw van voorzieningen.

In het akkoord maken wij graag specifieke afspraken met de gemeenten over onze inzet. Het gaat daarbij om kennis van zaken op het gebied van lokale zeggenschap, ons netwerk, onze ervaringen, onze inzichten en ook middelen vanuit provinciale programma's.

Concreet voorbeeld is Kulturhus de Breehoek in Scherpenzeel. In de participatie die geleid heeft tot het herindelingsadvies, is het behoud van de Breehoek als één van de belangrijkste inwonersbelangen naar voren gekomen. In het bestuursakkoord zouden wij afspraken kunnen maken over het doen van onderzoek naar de toekomst van de Breehoek in de nieuwe constellatie, met als doel de voorzieningen te waarborgen, zoals de bibliotheek, ruimte voor ontmoeting, sport

en mogelijk servicepunt. Wij zijn bereid een dergelijk onderzoek te stimuleren met kennis en een financiële bijdrage in de onderzoekskosten. In paragraaf 5 van deze Statenbrief gaan wij in op de financiële consequenties.

Wij verwachten met een bestuursakkoord, zoals hierboven geschetst, de totstandkoming van een vernieuwd én vernieuwend dorpenbeleid actief te kunnen stimuleren. Dit past ook in onze wettelijke taak om bij de bouw van de nieuwe gemeente een bevorderende rol te spelen (artikel 79 Wet arhi).

2. Ontwikkeling financiële situatie beide gemeenten

Het herindelingsadvies gaat ervan uit dat de nieuw te vormen gemeente een solide financiële basis krijgt. Dit blijkt uit de herindelingscan, die is opgenomen in bijlagenboek I bij het herindelingsadvies. De recente financiële informatie in de beide Kadernota's 2022-2025 en jaarrekeningen 2020 geven ons geen aanleiding om die algemene conclusie te herzien. Door de fusie van Barneveld met Scherpenzeel ontstaat een financieel solide gemeente met voldoende onbenutte belastingcapaciteit (1), een winstgevende en omvangrijke grondexploitatie (2) en een goede algemene reserve (3). Door de combinatie van de sterktes van Barneveld (1, 2, 3) en Scherpenzeel (2, 3) zal de nieuwe gemeente prima in staat zijn zich verder te ontwikkelen en voldoende robuust zijn om financiële risico's op te vangen.

Wel geven de recente inzichten in de ontwikkeling van de financiële situatie van Scherpenzeel reden tot zorg, zowel op de middellange (3-5 jaar) als op de lange termijn (meer dan 5 jaar). Deze inzichten vormen voor ons college een bevestiging van de bedenkingen die wij eerder naar uw Staten hebben uitgesproken ten aanzien van de financiële toekomstbestendigheid van Scherpenzeel als zelfstandige gemeente

Op grond van het actuele financiële beeld van beide gemeenten dat wij hebben op basis van de jaarrekeningen 2020 en kadernota's 2022-2025, verwachten wij dat de gemeente Barneveld, gelet op het sluitende meerjarenperspectief, 'schoon door de poort' kan gaan op weg naar de nieuwe gemeente. Voor Scherpenzeel is het meerjarenperspectief in de Kadernota naar ons oordeel niet sluitend en zullen nog maatregelen moeten worden genomen om schoon door de poort te gaan. Dit zal duidelijk moeten worden bij de begroting 2022.

In een bijlage bij deze brief geven wij een beeld van de ontwikkeling van de financiële situatie van beide gemeenten op basis van een analyse en beoordeling van de jaarrekeningen 2020 en Kadernota's 2022-2025. Vanuit onze toezichthoudende rol (preventief toezicht in het kader van de Wet arhi) hebben wij onze bevindingen zowel met Barneveld als met Scherpenzeel besproken.

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2021-003889

Blad
4 van 6

3. Overige onderwerpen n.a.v. oordeelsvormende bijeenkomst op 23 juni

Tijdens de oordeelsvorming op 23 juni hebben wij u toegezegd met aanvullende informatie te komen over een aantal onderwerpen. Dat doen wij hieronder.

Position Paper

Met het oog op de informatievoorziening van Kamerleden over de voorgenomen herindeling Barneveld-Scherpenzeel hebben wij in mei 2021 een zgn. position paper opgesteld waarin wij het waarom en het hoe van ons herindelingsvoorstel uiteenzetten. Dit document hebben wij opgestuurd naar Kamerleden uit de commissie BZK, aan de hand waarvan wij hen hebben bijgepraat over de ontwikkelingen in dit dossier. In ons begeleidend schrijven hebben wij het voorbehoud gemaakt van besluitvorming door uw Staten over het herindelingsadvies. U treft de position paper aan in bijlage 2 bij deze Statenbrief.

De fractie van de SP heeft n.a.v. het gesprek op 23 juni in uw Staten over de position paper enkele Statenvragen gesteld. Onze antwoorden op deze vragen sturen wij u per afzonderlijk schrijven toe.

Recente investeringsvoorstellen van de gemeenten

Naar aanleiding van enkele financiële besluiten die Barneveld en Scherpenzeel willen nemen heeft u tijdens de oordeelsvormende vergadering op 23 juni vragen gesteld over de betekenis van dergelijke investeringen voor de financiële positie van beide huidige gemeenten en de nieuw te vormen gemeente. Daarover het volgende. Met het vaststellen van het herindelingsontwerp op 26 januari jl. (PS2021-71) staan zowel Barneveld als Scherpenzeel vanaf die datum onder preventief financieel toezicht van ons college op basis van de Wet arhi¹, kortweg arhi-toezicht. Dit houdt in dat financiële besluiten die door de colleges en de raden van beide gemeenten worden genomen onze goedkeuring behoeven. In de regel zijn dit besluiten die leiden tot nieuwe uitgaven, verhoging van bestaande uitgaven, verlaging van bestaande inkomsten en vermindering van vermogen. Bij een herindelingstraject worden deze besluiten afgestemd met de beoogde fusiepartner(s), zodat bij het besluit duidelijk is wat de uitkomsten zijn van het gevoerde overleg tussen de beoogde partnergemeenten.

De focus van ons toezicht is gericht op de nieuw te vormen gemeente, waarbij criteria worden gehanteerd die ervoor moeten zorgen dat een nieuwe gemeente ontstaat met een financieel gezonde start. Goedkeuring van een besluit kan worden onthouden, als een besluit van een op te heffen gemeente naar ons oordeel in strijd is met het financiële belang van de nieuw te vormen gemeente. Daarbij streven wij er zoveel mogelijk naar om reguliere ontwikkelingen in de bij de herindeling betrokken gemeenten niet te blokkeren.

Over de inrichting en invulling van het arhi-toezicht heeft ons college op 26 januari van dit jaar samen met Barneveld en Scherpenzeel bestuurlijke afspraken gemaakt. Hierbij zijn onder meer

¹ Op grond van artikel 21 van de Wet arhi kunnen Gedeputeerde Staten met ingang van de dag waarop een gemeente blijkens een herindelingsontwerp, een herindelingsadvies of een voorstel van wet in aanmerking komt om te worden opgeheven, besluiten aanwijzen die de goedkeuring behoeven. Het gaat om besluiten "die kunnen leiden tot nieuwe uitgaven, verhoging van bestaande uitgaven of verlaging van bestaande inkomsten of vermindering van vermogen".

drempelbedragen (€ 300.000 voor Barneveld en € 50.000 voor Scherpenzeel) bepaald en is de procedure voor het voorleggen en inzenden van college- en raadsbesluiten en onderlinge raadpleging vastgesteld.

Voor het bepalen of goedkeuring kan worden verleend aan een financieel besluit hanteren wij de Wet arhi en de criteria die zijn opgenomen in het [Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020](#): onvoorzien, onuitstelbaar, onontkoombaar, overeenstemming tussen fusiepartners en dekking verzekerd. Ook voor de recente investeringsvoorstellen van Barneveld en Scherpenzeel maken wij een afweging aan de hand van deze criteria. Hierbij kan het voorkomen dat een besluit niet aan alle criteria voldoet maar toch wordt goedgekeurd. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er geen overeenstemming is tussen de gemeenten of voor de financiële dekking de algemene reserve wordt aangesproken, maar de financiële reservepositie van de nieuw te vormen gemeente niet wordt aangetast.

Geboorte-aktes

U heeft gevraagd naar de mogelijkheid om in de nieuwe gemeente aan inwoners de gelegenheid te bieden om bij geboorte- en overlijdensaktes naast de naam van de gemeente ook de naam van de betreffende kern op te laten nemen. Dit is - voor zover wij dat hebben kunnen nagaan - juridisch mogelijk, maar het is niet precies bekend welke overige (praktische) consequenties dit heeft voor de gemeente. In ieder geval is het een bevoegdheid en beslispunt voor de betreffende gemeente. Wij zijn bereid dit in bespreking te brengen met de beide gemeenten en hen te vragen deze mogelijkheid te onderzoeken.

5 Financiële consequenties

De herindeling Barneveld-Scherpenzeel heeft in onze voorstellen drie financiële consequenties:

1. Voorfinanciering frictiekosten-uitkering

In Statenbrief PS2021-384 hebben wij aangegeven dat door beide gemeenten vanaf 2022 in principe een beroep kan worden gedaan op de frictiekosten-uitkering voor fuserende gemeenten uit het Gemeentefonds. Voor Barneveld-Scherpenzeel gaat het om een in 5 jaarlijkse tranches uit te keren Rijksbijdrage van totaal € 5,6 mln. Wij hebben daarbij aangegeven bereid te zijn een deel van de frictiekosten-uitkering voor te financieren, namelijk de 1e tranche (voor het jaar 2022) à € 1.125 mln. Wij hebben u hiervoor inmiddels een voorstel gedaan bij Perspectiefnota, waarover u op 7 juli 2021 een besluit neemt. Na uw besluit over het herindelingsadvies en de Perspectiefnota zullen wij overgaan tot het uitkeren van dit bedrag aan de beide gemeenten, elk 50%. Nadat de beide gemeenten de uitkering uit het Gemeentefonds zullen hebben ontvangen, vloeien de middelen terug.

2. Faciliteren nieuwe gemeente

In Statenbrief PS2021-384 hebben wij ook aangegeven bereid te zijn het voorbereidingsproces om tot de nieuwe gemeente te komen te faciliteren. Inmiddels hebben wij uw Staten in de MTR aangekondigd hiervoor een bedrag van € 3 mln te willen inzetten. De hoogte van dit bedrag komt overeen met onze investering in andere recente fusieprocessen in Gelderland. Nadat het Rijk een definitief besluit genomen zal hebben over de herindeling (medio 2022), zullen wij uw Staten via de

Datum
30 juni 2021

Zaaknummer
2021-003889

Blad
6 van 6

P&C cyclus een voorstel doen voor het bestemmen van deze middelen. In dat voorstel zullen wij ook ingaan op de (provinciale) doelen waaraan dit bedrag zal worden besteed.

3. Bestuursakkoord dorpenbeleid 2.0

Voor het tot stand brengen van het in deze Statenbrief voorgestelde bestuursakkoord en voor het ondersteunen van de daarin op te nemen afspraken zijn wij bereid een bedrag van € 300.000,= in te zetten en dit te dekken uit de bestaande regeling Vitaal Openbaar Bestuur. Afhankelijk van de inhoud van het bestuursakkoord kunnen mogelijk ook andere provinciale programma's worden bijgeschakeld.

6 Proces en evaluatie

Wij geven uw Staten in overweging deze informatie te betrekken bij uw verdere beraadslagingen over het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel.

Gedeputeerde Staten van Gelderland
John Berends - Commissaris van de Koning
Henrice Wittenhorst - Plv. secretaris

Bijlagen

1. Ontwikkeling financiële situatie Barneveld en Scherpenzeel
2. Position Paper herindelingstraject Scherpenzeel-Barneveld

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Provincie Gelderland
t.a.v. Provinciale Staten
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Scherpenzeel, 2 juli 2021

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

IBAN Rekeningnummer
NL62BNGH0285007548

Uw brief d.d. : -
Uw kenmerk : 2021-003889 (PS2021-494)
Ons kenmerk : 13774 / 23475
Behandeld door : drs A.P.C.J. Stallaert
Bijlage(n) : 1

Onderwerp : Externe validatie Kadernota Scherpenzeel

Geachte leden van Provinciale Staten,

Op 6 juli a.s. besluit u over het voorstel van GS om een herindelingsadvies uit te brengen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Alhoewel wij hadden gehoopt met onze brief van 28 juni jl. een laatste keer beslag te hebben gelegd op uw tijd en aandacht voor dit precaire dossier, willen wij u in het licht van de aanvulling, die GS deze week hebben gedaan op het voorliggende Statenvoorstel, bijgaande informatie niet onthouden.

Zoals u in de briefwisseling over de feitencheck n.a.v. de 32 betwiste uitspraken heeft kunnen lezen, moeten wij constateren dat de bestuurlijke en ambtelijke dialoog met de provincie Gelderland over de financiële situatie van Scherpenzeel in toenemende mate politiek wordt gemaakt.

Wij zien dit ook terug in de beoordeling van onze Kadernota die in het kader van het Herindelingsadvies vanuit GS aan u is verstuurd (PS2021-494). Dit oordeel van GS is niet met ons afgestemd, en de (in zichzelf niet onverwachte) kwalificatie van onze kadernota geeft naar onze mening een onjuist beeld van de feitelijke situatie.

Wij hebben moeten concluderen dat de verschillen van inzicht tussen onze beide colleges niet op basis van feiten te overbruggen zijn. Wij zullen ons dan ook onthouden van inhoudelijke reactie op de notitie van GS omdat dit enkel kan leiden tot een welles-nietes discussies die de beeldvorming over 'de overheid' niet versterkt.

Ten behoeve van de eigen oordeelsvorming van onze gemeenteraad over de financiële perspectieven en beleidskeuzes voor Scherpenzeel (in beide sporen van het Tweesporenbeleid) hebben wij gemeend te moeten investeren in een onafhankelijke validatie van onze Kadernota.

02 JULI 2021

verz.

C.C.

: gemeenteraad Scherpenzeel, college B&W & gemeenteraad Barneveld, Gedeputeerde Staten Gelderland, ministerie BZK

Dr. AJWM (Jan) Verhagen was opnieuw bereid een externe validatie voor ons uit te voeren. Wij hechten grote waarde aan zijn oordeel als expert gemeentefinanciën. Vanuit zijn betrokkenheid bij de VNG-discussie over rijksbijdragen sociaal domein en herverdeling gemeentefonds kan hij onze financiële positie bovendien duiden in breder perspectief.

Het rapport van dr. Verhagen treft u bijgaand aan. Wij hopen dat deze informatie bijdraagt aan uw eigen beeldvorming en een goede besluitvorming over het al dan niet uitbrengen van een herindelingsadvies aan de minister.

Uiteraard blijven wij graag bereid eventuele vragen uwerzijds te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

R.J. ter Horst
secretaris

E. Klein
burgemeester

Bijlagen

1. Externe validatie Kadernota 2022-2025

AJWM Verhagen

Toets van de Kadernota 2022 – 2025 van Scherpenzeel

30 juni 2021

Het lijkt geen twijfel dat qua *incidentele* gelden de gemeente Scherpenzeel er goed voor staat. De belangrijkste reden is dat de gemeente tot en met 2025 ruim € 10 miljoen aan grondexploitatiewinsten verwacht. Ter vergelijking: dat is bijna eenmaal de volledige gemeentefondsuitkering. En ook na 2025 zal er gebouwd worden, wat Scherpenzeel geld zal opleveren. De huidige woningnood is groot, en dus ook de bijbehorende bouwwoens.

De vraag die B&W van Scherpenzeel mij gesteld heeft, is echter hoe de gemeente er *structureel* financieel voor staat. De provincies (Gelderland¹ wijkt daarin niet of niet wezenlijk af van de andere provincies²) eisen namelijk een structureel en reëel sluitende begroting. De crux zit daarbij in het woordje 'structureel'. Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt moeten worden door structurele baten; incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten (of door structurele baten). Daarvoor heeft B&W mij een toets op de Kadernota 2022 – 2025 gevraagd.

De diverse documenten die de achtergrond vormen voor de Kadernota 2022 – 2025, heb ik daarbij meegenomen.

1. Financiële positie gemeenten in Nederland

De financiële positie van Scherpenzeel kan niet los gezien worden van de financiële positie van de gemeenten in het algemeen. Als de gemeenten van het nieuwe kabinet onvoldoende geld krijgen, of als er een economische crisis komt, tast dat uiteraard de financiële positie van alle gemeenten aan – niet alleen van Scherpenzeel. De financiële positie van Scherpenzeel in dit kader moet daarom langs de meetlat van de financiële positie van alle gemeenten worden gelegd.

De financiële positie van de gemeenten was de afgelopen jaren in het algemeen slecht. De oorzaken daarvan zijn, onder andere, de kortingen van het Rijk en de tekorten op het sociaal domein.

In 2022 ziet de financiële positie van alle gemeenten er echter beter uit, niet zozeer vanwege overschotten op de jaarrekening 2020 vanwege corona, maar vooral door de extra rijksbijdrage van € 1.314 miljoen vanwege tekorten in de jeugdzorg. Uiteraard heeft die verbetering ook gevolgen voor Scherpenzeel.

De Kadernota van Scherpenzeel verscheen voordat het Rijk besloot tot deze extra bijdrage, en voordat de meicirculaire verscheen. Ik neem beide documenten wel mee in mijn beschouwing.

2. Arhi-toezicht

De gemeente Scherpenzeel staat, net als Barneveld, sinds 26 januari 2021 onder preventief Arhi-toezicht, omdat GS de gemeenten per 2023 wil laten samengaan.

Financieel toezicht door de provincie op basis van de Wet Algemene Regels Herindeling (Wet Arhi) heeft als doel³ 'potverteren' te voorkomen, dus om te voorkomen dat "gemeenten

overgaan tot het nemen van financiële beslissingen die niet zouden zijn genomen indien van herindeling geen sprake was of die de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente onevenredig benadelen.”

Het wijkt daarmee af van regulier preventief toezicht op basis van de Gemeentewet, artikel 203. Arhi-toezicht geeft de provincie niet een alibi om financiële maatregelen te vragen aan de betrokken gemeenten die gevraagd zouden kunnen worden bij regulier preventief toezicht.

De provincie⁴ stelt echter:

(1) dat er achterstanden zijn bij het wegenonderhoud. Die opmerking is niet te plaatsen in het kader van Arhi-toezicht. Inhalen van onderhoudsachterstanden is het omzetten van financieel vermogen naar kapitaalgoederen. Dat heeft geen invloed op de financiële positie van de toekomstige heringedeelde gemeenten. Alleen als de onderhoudsachterstanden zouden leiden tot hogere onderhoudskosten in de toekomst, is die stelling te verdedigen.

(2) dat er maatregelen nodig zijn voor 2023 en verder. Ook deze opmerking is niet te plaatsen in het kader van Arhi-toezicht, gelet op de herindelingsdatum van 1 januari 2023 die de provincie voorstaat. Zoals gesteld moet Arhi-toezicht potverteren *tot aan* de herindeling voorkomen.

(3) dat besluiten van Barneveld tot € 300.000,-- en van Scherpenzeel tot € 50.000,-- geen goedkeuring nodig hebben. Er is echter geen enkel argument aan te voeren dat een investering van bijvoorbeeld € 200.000,-- van Barneveld géén invloed heeft op de financiële positie van de heringedeelde gemeente, en van Scherpenzeel wél.

Terzijde: Het zou op zijn plaats zijn als de provincie Gelderland financiële compensatie geeft aan de gemeente Scherpenzeel (en aan Barneveld) voor de kosten van het beoordelen van de voorstellen van Barneveld (respectievelijk Scherpenzeel) bij dit Arhi-proces. De Gemeentewet (artikel 108 lid 3) verplicht het Rijk om de gemeenten de kosten te vergoeden van verplichte taken, het zou de provincie sieren ook een soortgelijke regeling te hanteren.

3. Herindelingsscan

Bij de voorstellen voor de herziening van het gemeentefonds⁵ wordt een verhoging van het vaste bedrag voorgesteld van € 339.000,--⁶ naar € 938.000,--.

Na een eventuele herindeling vervalt dit bedrag. Structureel is de herindeling ná de herziening van het gemeentefonds dus € 600.000,-- ongunstiger dan in de herindelingsscan staat. Dit afgezien van een mogelijke verhoging van de *tijdelijke* maatstaf herindeling.

4. Jaarrekening 2020

De jaarrekening 2020⁷ van Scherpenzeel sluit met een *tekort* van € 417.000,--, na bestemming van de reserves. Dat lijkt zorgelijk. De meeste gemeenten in Nederland hadden in 2020 immers een positief saldo, waardoor het lijkt alsof Scherpenzeel het financieel slechter doet dan gemiddeld.

Echter, daarbij is de tussentijdse winstneming van € 3.805.000,-- van de grondexploitatie volledig toegevoegd aan de Reserve grondexploitatie en niet (ook niet deels) opgenomen in het saldo. Dat is een keuze voor behoedzaamheid in plaats van een keuze voor een ‘mooi plaatje’. De gemeente had immers ook de keus kunnen maken om (minstens) € 417.000,-- ten gunste te laten komen van het saldo (en minder aan de Reserve grondexploitatie toe te voegen), en zo een sluitende jaarrekening te presenteren.

Nog los van de financiële wenselijkheid of onwenselijkheid daarvan, zou dat ‘mooiere plaatje’ wel de positie van Scherpenzeel in het gesprek met de provincie over de financiële

situatie verstevigd hebben. Anderzijds is de keuze voor behoedzaamheid in plaats voor een 'mooi plaatje' ook te zien als een bewijs van financiële degelijkheid.

5. Kadernota 2022 - 2025

Na de achtergrond volgt de kernvraag: Is de Kadernota 2022 – 2025 structureel en reëel sluitend? De Kadernota kent diverse uitgangspunten en voorstellen. Ik ga op de zes belangrijkste in.

(1) Rijksbijdragen vanwege jeugdzorgtekorten

De gemeente gaat ervan uit⁸ dat voor jeugdzorg in 2022 € 415.000 beschikbaar komt, dat is de som van € 165.000,-- voor jeugdzorg (landelijk € 300 miljoen) en € 250.000,-- aanvullend voor jeugdzorg⁹. Inmiddels is bekend dat vanwege de tekorten in de jeugdzorg in 2022 € 754.000,--¹⁰ extra komt (landelijk € 1.314 miljoen; aandeel Scherpenzeel 0,057%); dat maakt in totaal € 919.000,-- (0,057% van € 1.614 miljoen).

Het volgende kabinet neemt een beslissing welke compensatie de gemeenten structureel krijgen vanwege tekorten in de jeugdzorg. Dat duurt nog enige tijd. Er loopt daarom nu een landelijke discussie van welke structurele extra rijksbijdrage de gemeenten bij de begroting 2022 uit mogen gaan. Het Rijk heeft toegezegd vóór 1 juli aan te geven in hoeverre de gemeenten dit geld als structureel mogen beschouwen; dat is echter niet gedaan in de brief van 29 juni.

Ik ga er daarom van uit dat de provincies zullen toestaan dat de gemeenten vanaf 2023 **75%** van de bedragen van de arbitragecommissie/commissie van wijzen mogen opnemen in de begroting. Die bedragen zijn, op 100%-basis, in 2023 € 1.454 mln; in 2024 € 1.365 mln; en in 2025 € 1.258 mln.

Extra rijksbijdrage jeugdzorg	2022	2023	2024	2025
Arbitragecommissie	€ 1.614 mln	€ 1.454 mln	€ 1.365 mln	€ 1.258 mln
In begroting 2022	€ 1.614 mln	€ 1.091 mln	€ 1.023 mln	€ 943 mln
Scherpenzeel krijgt 0,057%	€ 919.000	€ 622.000	€ 583.000	€ 538.000
Scherpenzeel ingeboekt	€ 415.000	€ 415.000	€ 415.000	€ 415.000
Extra ruimte	€ 504.000	€ 207.000	€ 168.000	€ 123.000

Voor de volledigheid twee opmerkingen hierbij. Ten eerste is dit *vrij besteedbaar* geld. Er is geen enkele dwang of drang dit aan jeugdzorg te besteden. Ten tweede staan tegenover de aflopende extra rijksbijdragen oplopende mogelijkheden om te bezuinigen op de jeugdzorg.

(2) Accres gemeentefonds

Het accres van het gemeentefonds wordt lager dan waar de Kadernota van uitgaat: in 2022 € 127 mln, in 2023 € 254 mln, in 2024 € 365 mln en in 2025 € 396 mln. Uitgaande van een Scherpenzeels aandeel van 0,037%¹¹ daarin, betekent dat:

Accres meicirculaire	2022	2023	2024	2025
Landelijk	- € 127 mln	- € 254 mln	- € 365 mln	- € 396 mln
Scherpenzeel krijgt 0,037%	- € 47.000	- € 94.000	- € 135.000	- € 147.000

(3) Areaal / bevolkingsgroei

In Kadernota op blz. 13 worden extra inkomsten gerekend vanwege 'hoeveelheidsverschillen' in het gemeentefonds, van € 202.000 in 2022 oplopend tot € 429.000 in 2025. Op blz. 11 wordt extra ozb geraamd. De achtergrond daarvan zijn verwachte extra inwoners:

Extra inwoners	2022	2023	2024	2025
Extra inwoners t.o.v. 2021	88	280	461	642
Extra gemeentefonds	€ 202.000	€ 248.000	€ 307.000	€ 429.000
Extra ozb	€ 4.000	€ 15.000	€ 25.000	€ 35.000

Vanwege de korte tijd van de opdracht ben niet in staat geweest de berekening van het gemeentefonds te controleren. Hij komt mij echter erg laag over; ik denk dat de meerinkomsten hoger zijn. Ter illustratie: Scherpenzeel krijgt nu gemiddeld ongeveer € 1.200 per inwoner. Stel dat dat voor 80% meegroeit met de bevolking (en voor 20% niet vanwege samenhang met oppervlakte en bedrijven), dan is de toename bijna € 1.000,-- per inwoner. Ook de extra ozb is laag; uitgaande van 2,3 inwoners per woning gaat dat maar uit van € 125 per woning (2025).

Deze grove berekening duidt voor 2025 op ongeveer € 200.000,-- extra ruimte.

Daar staan echter veel te laag geraamde toenemende uitgaven tegenover. Er gaat € 50.000,-- extra naar groenbeheer, overigens pas vanaf 2024 (blz. 34). Er komt 1 Wmo-consulent extra (€ 70.000,--, blz. 42). Maar andere kosten voor de nieuwe inwoners zie ik niet – terwijl zij ook tot kosten zullen leiden voor verkiezingen, bijzondere bijstand, jeugdzorg, onderwijs, straatvegen, enz. enz. De extra inkomsten aan gemeentefonds worden gebruikt voor het sluitend maken van de exploitatie, de extra inkomsten voor ozb worden gezet in een stelpost voor extra uitgaven.

Concluderend: zowel de extra inkomsten als de extra uitgaven van de areaal / bevolkingsgroei zijn te laag geraamd. Ik adviseer Scherpenzeel de areaalraming te verbeteren, zowel de inkomsten als de uitgaven.

Dan resteert de vraag of areaal per saldo te ruimhartig, te krap, of ongeveer goed is geraamd. Ik denk dat het saldo wel ongeveer goed is. Maar de onzekerheid hierover is groot.

(4) Taakstellende bezuinigingen sociaal domein

In de Kadernota staat een taakstellende bezuinigingen van € 300.000,-- op Wmo per 2022. Volgens een toelichting van de gemeente zit daar een goede onderbouwing onder, al staat die niet opgenomen in de Kadernota. Wel in de Kadernota staat dat er ongeveer € 370.000,-- budgetstijging tegenover staat om de Wmo op het niveau van 2020 te brengen. Ik heb de onderbouwing niet gezien – en dus niet beoordeeld. Dat kan ook niet in de korte tijd die ik had, en zonder kennis van de huidige werkwijze. Ik vind het zeer ambitieus.

De taakstellende bezuiniging van € 100.000,-- op jeugd is relatief lager, zeker gezien de verhoging van het jeugdzorgbudget met € 369.000,-- tot aan niveau 2020.

De bezuiniging op de jeugdzorg is, in ieder geval structureel, waarschijnlijk wel haalbaar. Ik herhaal dat de extra rijksbijdrage voor jeugdzorg gepaard gaat met landelijke afspraken om bepaalde bezuinigingen in de jeugdzorg mogelijk te maken.

(5) Prijsstijgingen

De gemeente verwacht geen extra geld uit te geven voor prijsstijgingen, afgezien van € 20.000,-- voor knelpunten en € 15.000,-- voor subsidies. Dat doet de gemeente al een aantal jaren. Het is een impliciete bezuiniging, die ik schat op (grofweg) € 50.000,-- per jaar. De eerste jaren van deze maatregel was dat ongetwijfeld mogelijk. Maar ik verwacht dat na die jaren de rek er wel uit is. De lagere inkooprijzen waartoe deze maatregel dwingt, leidt tot een lager niveau van de voorzieningen. Een simpel *fictief* voorbeeld daarvan: Als de afdeling groen minder geld heeft voor inkoop, moeten ze goedkopere materialen kopen. Die gaan vaker stuk. Dat gaat ten koste van het groenonderhoud.

(6) Herverdeling gemeentefonds

De voorlopige uitkomst voor Scherpenzeel is structureel € 474.000,-- positief, wat vanaf 2023 in ongeveer vier jaar zou komen. Echter, dat voorstel wordt sterk aangepast voor gemeenten die weinig lijken op Scherpenzeel (concreet: gemeenten in Groningen). Het lijkt me verstandiger uit te gaan van een structureel neutraal, of mogelijk van een structureel nadeel.

Ontwikkelingen opgeteld

Deze zes ontwikkelingen opgeteld zijn ongeveer gelijk aan 0, *mits* de bezuinigingen op de Wmo structureel haalbaar zijn. De eerste jaren krijgt de gemeente extra rijksbijdragen. Structureel niet, maar de gemeente heeft dus enige jaren de tijd om die bezuiniging te halen.

6. Wat als het tegenvalt?

Even belangrijk als de vraag of de *huidige* Kadernota 2022 – 2025 structureel sluitend is (voor 2025), is de vraag of de Kadernota 2025 – 2028 sluitend zal zijn voor 2025. Dat gaat over de vraag in hoeverre de gemeente eventuele tegenvallers kan opvangen.

Die tegenvallers kunnen allerlei gedaanten hebben. Het Rijk kan korten op het gemeentefonds, de herverdeling van het gemeentefonds kan fors tegenvallen, kosten voor het sociaal domein kunnen blijven doorstijgen, er kan een economische crisis komen. Wat dan?

(1) Onbenutte belastingcapaciteit

Er circuleren veel verschillende cijfers over de onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente.

Eerst de feiten. Gekozen is voor 2020 omdat van dat jaar de woz-waarden bekend zijn. Het is immers onhandig rekenen met ozb-tarieven 2021 over woz-waarden 2020.

onroerende zaakbelasting	woz-waarde	tarief 2020	opbrengst
ozb woningen	€ 1.171 mln	0,1081%	€ 1.266.000
ozb niet-woningen eigenaren	€ 173 mln	0,1901%	€ 329.000
ozb niet-woningen gebruikers	€ 173 mln	0,1450%	€ 251.000
totaal	€ 1.517 mln		€ 1.846.000

De gemeente begroot € 1.796.000 opbrengst; het verschil is afronding en oninbaar.

Het gemiddelde tarief van Scherpenzeel is dus $\text{€ } 1.846.000 / \text{€ } 1.517 \text{ mln} = 0,1217\%$.

Artikel 12-norm

De artikel 12-norm is 120% van het landelijke gemiddelde. Voor 2022 heeft het Rijk die bepaald op 0,1853%. Dat gaat ervan uit dat het landelijke gemiddelde ozb-tarief 0,1544% is. De ozb-tarieven van Scherpenzeel zijn in 2020 ongeveer 79% van het landelijke gemiddelde.

Als Scherpenzeel de tarieven tot aan het artikel 12-niveau zou verhogen, levert dat ongeveer € 932.000,-- structureel op. Bij de geplande woningbouw loopt dit snel op tot € 1 miljoen.

De review van BMC¹² komt tot de uitkomst dat verhoging tot aan het artikel 12-niveau structureel € 678.000 zou opleveren. BMC rekent in zijn review (ten onrechte) met een gemiddeld ozb-tarief van 0,1853% voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen *samen*. Het is echter zowel 0,1853% voor eigenaren van niet-woningen als 0,1853% voor gebruikers van niet-woningen.

Volgens de provincie zouden artikel 12-tarieven de gemeente slechts € 115.000,-- extra opleveren. De provincie gaat echter uit van te lage woz-waarden. Op basis daarvan berekent de provincie een te lage potentiële opbrengst bij artikel 12-tarieven.

De stijging van de ozb van Scherpenzeel in 2021 van 6,0% zit dicht bij de gemiddelde stijging. In 2021 is de onbenutte belastingcapaciteit van Scherpenzeel dus nauwelijks lager dan in 2020.

Overigens is 'artikel 12-norm' minder extreem dan het klinkt. Het gaat om 20% boven het gemiddelde ozb-tarief. In 2020 hebben 62 (van de 355) gemeenten een ozb-tarief op of boven de artikel 12-norm. Daarnaast: Er bestaat geen wettelijk maximumtarief voor de ozb. Scherpenzeel mag er dus ook voor kiezen om de ozb bijvoorbeeld 30% boven het landelijke gemiddelde vast te stellen.

Landelijk gemiddelde tarief

Verhoging van het Scherpenzeels tarief tot aan het landelijk gemiddelde tarief levert de gemeente ongeveer € 477.000,-- per jaar op.

(2) Incidenteel omzetten in structureel

Zoals in de inleiding gesteld, heeft Scherpenzeel incidenteel rum voldoende geld door de winsten van de bouwgrondexploitaties.

Gemeenten hebben de mogelijkheid om incidenteel geld om te zetten in structureel geld, door activa vervroegd af te schrijven. Het BBV raadt dat weliswaar af, omdat het het beeld vertroebelt op de structurele uitgaven, maar staat het bewust wel toe. Door vervroegd afschrijven dalen de structurele uitgaven.

Scherpenzeel heeft hier, volgens de huidige economische verwachtingen, veel ruimte voor.

Scherpenzeel gaat ervan uit dat het tot en met 2025 € 10,5 miljoen verdient aan de grondexploitaties. Ik heb dat bedrag overigens niet kunnen controleren. Dat zou de gemeente bijvoorbeeld kunnen omzetten in € 500.000,-- lagere lasten per jaar, gedurende 21 jaar; of in € 1 miljoen lagere lasten per jaar, gedurende ruim 10 jaar.

(3) Bezuinigen

Het valt me op dat het voorzieningenniveau van Scherpenzeel ruim is. De gemeente heeft¹³ een openluchtwembad, een bibliotheek, een dorpshuis/Kulturhus, en 7 sportaccommodaties. Dat is riant voor een gemeente van 10.000 inwoners zonder centrumfunctie en zonder toerisme.

Scherpenzeel wil deze voorzieningen behouden, en is bereid daarvoor de ozb te verhogen. Puur financieel gezien merk ik op dat de gemeente structureel kan besparen door het voorzieningenniveau te verlagen. Het is aan de lokale democratie om daarin een keuze te maken – net zoals de andere 351 gemeenten voortdurend die keuze moeten maken.

(4) Reserves

De gemeente heeft diverse reserves. De accountant maakt geen opmerkingen dat die reserves (of de voorzieningen) te laag zijn, ook niet voor de grondexploitaties. Ik heb die verder niet apart beoordeeld. Evenmin kan ik bv. de onderhoudstoestand van de wegen, bruggen, waterkanten, gebouwen, groen e.d. beoordelen.

7. Conclusie

Eerst een typering van de financiële situatie van Scherpenzeel, dan een antwoord op de vraag of de Kadernota structureel en financieel sluitend is.

Scherpenzeel kan zich een lage ozb (79% van het landelijke gemiddelde) veroorloven en toch een hoog voorzieningenniveau hebben. De opbrengsten van de grondexploitatie maken dat mogelijk. Daarin staat Scherpenzeel zeker niet alleen; bijvoorbeeld Amsterdam kan dat ook. Zouden de grondexploitatiewinsten wegvallen, dan is Scherpenzeel bereid om de ozb te verhogen. Dit is een prima houdbaar structureel financieel model.

Als de grondexploitatiewinsten zouden wegvallen (volgens de huidige plannen ergens ná 2025), en Scherpenzeel de ozb verhoogt om de voorzieningen te behouden, dan heeft het ook wel iets *rechtvaardigs* dat de inwoners (en bedrijven) van Scherpenzeel extra ozb betalen in ruil voor de extra voorzieningen. Want waarom zouden de inwoners van bv. Barneveld moeten betalen voor de voorzieningen in Scherpenzeel?

Is de financiële positie van Scherpenzeel in 2022 sluitend? Mijn antwoord is: ja.

In 2022 krijgt de gemeente ongeveer € 450.000,-- extra rijksbijdrage. Daar staat tegenover dat er te weinig extra kosten zijn geraamd voor de inwonersgroei, en dat de bezuiniging op de Wmo van € 300.000,-- zeer ambitieus lijkt. Dus zelfs zonder incidentele grondexploitatie-opbrengsten is de begroting sluitend.

En nu de kernvraag: is de financiële positie van Scherpenzeel *structureel* en reëel sluitend? Mijn antwoord: ja. De extra rijksbijdragen voor jeugdzorg vallen weg tegen het lagere accres. Daarbij loopt de gemeente risico's bij de herverdeling van het gemeentefonds en de geplande bezuiniging op de Wmo. Maar daartegenover staat:

(1) dat (als incidenteel beschouwde) inkomsten uit grondexploitaties het mogelijk maken de lasten structureel te verlagen door vervroegde afschrijvingen, volgens het huidige scenario bijvoorbeeld 21 jaar à € 500.000,--, of ruim 10 jaar à € 1 miljoen, én

(2) dat Scherpenzeel heel veel mogelijkheden en bereidheid heeft om de ozb te verhogen. Verhoging tot aan het artikel 12-tarief levert € 1 miljoen per jaar op. Die prijs is de gemeente bereid te betalen voor het behoud van de huidige voorzieningen. Of die ozb-verhoging echt nodig is hangt af van diverse ontwikkelingen, landelijk en in Scherpenzeel, én

(3) dat Scherpenzeel, als alternatief voor eventuele ozb-verhoging, ook kan bezuinigen op het voorzieningenniveau. Daar zit rek in.

Kortom: de begroting van Scherpenzeel is structureel solide. De gemeente zal geen moeite hebben om over drie jaar een sluitende begroting voor 2025 in te dienen. En uiteindelijk is dát het criterium waarop de huidige Kadernota beoordeeld moet worden.

Auteur

dr. AJWM Verhagen (Jan)
Paulus Buyslaan 5
2101 BG Heemstede
06-5252.4639

- Beek en Donk, 1966
- econometrie, Universiteit van Tilburg (1990)
- proefschrift openbare financiën lagere overheden, Rijksuniversiteit Groningen (2001)
- senior financieel beleidsmedewerker gemeente Den Haag
- columnist gemeentefinanciën in magazine *Binnenlands Bestuur*
- docent gemeentefinanciën, o.a. Vereniging voor Raadsleden
- Bestuursvoorzitter (a.i.) Heemsteeds Burger Belang (lokale politieke partij)
- twitter: @gemeentefonds

Voetnoten

¹ Provincie Gelderland, *Begrotingscirculaire 2022*, 6 april 2021, <https://geldersefinancien.nl/handlers/ballroom.ashx?function=download&id=1465>.

² 12 provinciale toezichthouders gemeentefinanciën, *Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten*, april 2019, https://www.gelderland.nl/bestanden/Documenten/Gelderland/Bestuur-en-organisatie/interbestuurlijk%20toezicht/190502_Gemeenschappelijk_Financieel_Toezichtkader_2020.pdf.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1996 – 1997, 25.234, nr. 3, blz. 7 - 8.

⁴ Gelderland, Financieel ARHI toezicht, 24 juni 2021, blz. 3.

⁵ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Achterliggende berekeningen van de effecten van de herziening van het gemeentefonds*, 2 februari 2021, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/publicaties/2021/02/02/berekening-voorlopig-effect-herijking-algemene-uitkering-gemeentefonds-stand-2017>, tabblad 'Gewichten 17', velden S57 & C2 versus AM57 & U2.

⁶ Zie ook: Gelderland, Herindelingsscan Barneveld – Scherpenzeel, 2020, blz. 16.

⁷ Scherpenzeel, *Jaarstukken 2020*, 4 mei 2021, blz. 9 en 54, en bijbehorend persbericht.

⁸ Kadernota, blz. 13.

⁹ Om exact te zijn gaat de gemeente ervan uit dat er in 2022 € 250.000,-- beschikbaar komt voor het schrappen van de opschalingskorting, de herverdeling van het gemeentefonds en extra rijksbijdragen voor de jeugdzorg samen. Die eerste twee ontwikkelingen doen zich echter niet voor.

¹⁰ Minister BZK, Brief van 29 juni 2021 over *Verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022*.

¹¹ Het aandeel van Scherpenzeel is geschat op basis van gegevens 2020. Het aandeel in het totale gemeentefonds is met 0,037% aanzienlijk lager dan het aandeel bij de jeugdzorg. Dat komt vooral omdat Scherpenzeel geen centrumgemeente is; die krijgen meer uit het gemeentefonds vanwege extra taken.

¹² BMC, *Zicht op Bestuurskracht*, Review bestuurskrachtonderzoek 2019 gemeente Scherpenzeel, 28 september 2020.

¹³ Gelderland, *Onderzoek en afweging varianten Versterking bestuurskracht Scherpenzeel*, Brondocument, 12 januari 2021, blz. 58.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Verzonden: zondag 4 juli 2021 13:09
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)
Bijlagen: 20210704_130218.jpg

Hoi [REDACTED],

[REDACTED]

Ik heb intussen zoveel langs zien komen, dat ik de draad weer helemaal kwijt ben. Ik ga er nog steeds vanuit dat wij iets op moeten schrijven voor Jan en de Commissaris. Munitie om (kritische) vragen van Statenleden te weerleggen en munitie om de financiële stabiliteit van S'zeel in twijfel te kunnen trekken. Geen officieel stuk dat naar de Staten gaat.

Ik ben net begonnen met de brief van 2 juli en rapport Verhagen. Daar haal ik dingen uit die ik van kort commentaar voorzie. Zie linkerdeel foto.

Kan één van jullie twee aangeven welke documenten/stukken ik er nog meer bij moet betrekken ?

Gr. [REDACTED]

Verzonden vanaf mijn Galaxy

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: "[REDACTED]@ gelderland.nl>
Datum: 04-07-2021 12:47 (GMT+01:00)
Aan: "[REDACTED]@barneveld.nl>, [REDACTED]@scherpenzeel.nl>, [REDACTED]@ gelderland.nl>
Cc: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Onderwerp: RE: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)

Dag allen,

Ik mail even op zondag, aangezien ik morgen voor een aanzienlijk deel van de dag in Harderwijk zit.

Ik heb geconstateerd dat het er op lijkt dat er unanieme steun gaat zijn in de gemeenteraad van Scherpenzeel voor het raadsvoorstel Breehoek en het Tweesporenbeleid. Als ik het debat op donderdag goed heb gevolgd (ging lastig, want de verbinding haperde naar buiten toe).

Wel blijven er bij de provincie wat vragen over, waarom het nodig is om iets meer dan 2 ton te gaan onttrekken aan de algemene reserve voor de continuering van de dienstverlening.

Als ik het goed heb gehoord in PS vindt Scherpenzeel zelf bij monde van de wethouder en de fractievoorzitter van gemeentebelangen dat de dienstverlening op orde is en dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Dit raadsvoorstel, stelt echter voor om structurele lasten te gaan dekken met incidentele baten en tast daarmee ook de reservepositie aan van de gemeente. Graag uitleg hierover van de kant van Scherpenzeel hoe deze zaken met elkaar rijmen?

M.b.t. Breehoek is echt overleg nodig bij de bestuurlijke tafel. De noodzaak om er financieel iets aan te gaan doen is er zeer zeker, maar het is meer de oplossing die er voor geboden wordt. Is het reëel om daarmee van start te gaan. Als er een definitief ontwerp komt en als provincie en Barneveld zich daar niet in zouden vinden (aannee, geen feit, ambtelijke interpretatie), vraag ik mij af of het werk dan niet dubbel gedaan moet gaan worden en de verbouwing alsnog vertraging oploopt?

Met vriendelijke groeten,

Financieel toezichthouder gemeenten

| tel [redacted] sms of whatsapp [redacted] | [redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl) | www.gelderland.nl

werkdagen: maandag | dinsdag | donderdag | vrijdag

Van: [redacted] [@barneveld.nl](mailto:[redacted]@barneveld.nl)

Verzonden: donderdag 24 juni 2021 10:58

Aan: [redacted] [@scherpenzeel.nl](mailto:[redacted]@scherpenzeel.nl); [redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl); [redacted]

[redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)

CC: [redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)

Onderwerp: RE: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)

Hi [redacted],

Alvast een vraag over spoor 1. Ik kan uit dit voorstel niet halen wat ermee wordt bedoeld, anders dan 'het borgen van de dienstverlening, en daarbij inzetten op zelfstandigheid'.

Om te kunnen toetsen aan de criteria zou ik in elk geval willen weten:

- waar is het bedrag op gebaseerd?
- wat is het doel van de besteding?
- In hoeverre voldoet het aan de 3 O's?

Tot vanmiddag!

Groeten [redacted]

Van: [redacted] [@scherpenzeel.nl](mailto:[redacted]@scherpenzeel.nl)

Verzonden: donderdag 24 juni 2021 09:46

Aan: [redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl); [redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl); [redacted]

[redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl); [redacted] [@barneveld.nl](mailto:[redacted]@barneveld.nl)

CC: [redacted] [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)

Onderwerp: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)

Hoi allen,

Zoals [redacted] al aan had gegeven hierbij ook nog een volgend stuk wat onder het financieel toezicht valt. Het betreft het raadsvoorstel "Kredietaanvraag Tweesparenbeleid".

Hierin wordt een krediet aangevraagd voor de twee sporen: Zelfstandigheid (Spoor 1), Herindeling (Spoor 2).

Spoor 2:

Om met de laatste te beginnen. Hier wordt een krediet van € 892.637 voor gevraagd. Dit is op basis van het PVA wat is samenspraak met Barneveld is opgesteld. Dit betreft de helft van het op pagina 15 genoemde bedrag van € 1.675.275 voor het totaalproject (= € 837.637,-), aangevuld met een bedrag van € 55.000 voor externe advisering.

De dekking van dit bedrag komt vooral uit de rijksbijdrage welke beide gemeenten na vaststelling in PS zullen ontvangen vanaf 2022. Voor 2022 gaat het om een bedrag van € 560.893 per gemeente. De provincie heeft aangegeven al te maken kosten in 2021 voor te willen financieren.

Het restant à € 276.744, welke naar verwachting pas in het 2e deel van 2022 nodig zal zijn, zal initieel uit de algemene reserve gedekt moeten worden. Wanneer de herindeling door zal gaan zal deze dekking een vorm van voorfinanciering zijn, waar van 2023 de fusiegemeente € 1.794.857 zal ontvangen. Hetgeen ter dekking kan staan van deze kosten. Aanvullend is dan een bedrag van € 55.000 gevraagd voor externe Financiering. Dit zal in zijn geheel ten laste komen van de Algemene Reserve.

Spoor 1:

Daarnaast zet Scherpenzeel ook nog in op zelfstandigheid, weliswaar onder de noemer "no regret". Te maken slagen onder deze noemer zouden ook een positief effect moeten hebben op de nieuw te vormen gemeente, voor ieder scenario is dit dus gunstig. Hiervoor wordt een bedrag van € 210.000 gevraagd.

Totaal:

Samenvattend zal dus in totaal € 210.000 + € 55.000 = € 265.000 uit de algemene reserve worden onttrokken. Daarnaast wordt € 560.893 gedekt uit de rijksbijdrage. Tot slot wordt € 276.744 (waarschijnlijk in de 2^e helft van 2022 wanneer er in de besluitvorming meer duidelijkheid is) voorgefinancierd uit de algemene reserve, maar volgt de dekking uit de rijksbijdrage in 2023.

Vooraf de 210k + 55k verdienen onder het financieel toezicht de aandacht, waar de rest (naar alle waarschijnlijkheid) gedekt is.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Beleidsmedewerker Financiën | afdeling Bedrijfsvoering

(even weken: ma t/m do | oneven weken: ma t/m vr)

Tel. (033) 277 23 24

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Deze e-mail en eventuele bijlage(n) zijn alleen bestemd voor de geadresseerde. Als u dit bericht onbedoeld heeft ontvangen verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender hierover te informeren. Het is niet toegestaan om een bericht of bijlage die niet voor u bestemd is te vermenigvuldigen, openbaar te maken dan wel te verspreiden.

Document1 - Word

Start Invoegen Teken Ontwerpen Indeling Verwijzingen Verzendlijst Controleren Beeld Help DocBase Hulp en Tips

Scherpenzeel – Barneveld

Brief 2 juli Scherpenzeel

Politiek maken bestuurlijke en ambtelijke dialoog:
Dat doet Scherpenzeel toch zelf. Wethouder betreft ambtelijke afstemming in zijn bestuurlijke en politieke overleggen.

Oordeel over Kadernota
Scherpenzeel vindt de kwalificatie van de prov. van hun Kadernota niet onverwacht.
Niet onverwacht ?? Heeft zij zelf san ook die mening of is zij vooringenomen en trekt zij het objectieve oordeel van de provincie in twijfel.

Jan Verhagen
Jan Verhagen is een ambtenaar van de gemeente Den Haag (voormalig artikel 12, eind vorige eeuw 🗨️)

Jan Verhagen - VNG
Scherpenzeel vindt dat hij vanuit zijn betrokkenheid bij de VNG-discussie de financiële positie van Barneveld in een breder perspectief kan duiden. Maar de interne discussie bij de VNG is helder. Alle gemeenten willen meer geld.
Waar het om gaat is de discussie van de VNG met het Rijk. En dan het nieuwe kabinet. Die is bepalend voor de financiële toekomst van de gemeenten.

Rapport Jan Verhagen:

Grondexploitatiewinsten
Hij vindt dat op basis van verwachte grondexploitatiewinsten de fin. positie rooskleurig is. Maar het gaat nog om verwachtingen. Bovendien leert de praktijk dat inbreidingslocatie vaak niet winstgevend zijn. Dat geldt voor beide (alle) gemeenten

Grondexploitatie incidenteel
Zeker bij kleine gemeenten zijn grondexploitatieresultaten incidenteel. Er is geen continue stroom van winstgevendende projecten

Structureel evenwicht
Verhagen geeft aan dat provincies structureel evenwicht eisen. Maar dat is een wettelijke eis voor de gemeenteraad.

Financiële positie alle gemeenten – jeugdzorg

Brief aan PS inzake externe validatie kadernota + bijlage (PS2021-511).pdf - Adobe Acrobat Reader DC

Bestand Bewerken Beeld Ondertekenen Venster Help

Start Gereedschappen Brief aan PS inzake ... x

4 / 10 70,4%

Overgaan tot het nemen van financiële beslissingen die niet zouden zijn genomen indien van herindeling geen sprake was of die de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente onevenredig benadelen.
Het wijkt daarmee af van regulier preventief toezicht op basis van de Gemeentewet, artikel 203. Arhi-toezicht geeft de provincie niet een alibi om financiële maatregelen te vragen aan de betrokken gemeenten die gevraagd zouden kunnen worden bij regulier preventief toezicht.

De provincie⁴ stelt echter:
(1) dat er achterstanden zijn bij het wegenonderhoud. Die opmerking is niet te plaatsen in het kader van Arhi-toezicht. Inhalen van onderhoudsachterstanden is het omzetten van financieel vermogen naar kapitaalgoederen. Dat heeft geen invloed op de financiële positie van de toekomstige heringedeelde gemeenten. Alleen als de onderhoudsachterstanden zouden leiden tot hogere onderhoudskosten in de toekomst, is die stelling te verdedigen.
(2) dat er maatregelen nodig zijn voor 2023 en verder. Ook deze opmerking is niet te plaatsen in het kader van Arhi-toezicht, gelet op de herindelingsdatum van 1 januari 2023 die de provincie voorstaat. Zoals gesteld moet Arhi-toezicht potverteren *tot aan* de herindeling voorkomen.
(3) dat besluiten van Barneveld tot € 300.000,— en van Scherpenzeel tot € 50.000,— geen goedkeuring nodig hebben. Er is echter geen enkel argument aan te voeren dat een investering van bijvoorbeeld € 200.000,— van Barneveld geen invloed heeft op de financiële positie van de heringedeelde gemeente, en van Scherpenzeel wel.

Terzijde: Het zou op zijn plaats zijn als de provincie Gelderland financiële compensatie geeft aan de gemeente Scherpenzeel (en aan Barneveld) voor de kosten van het beoordelen van de voorstellen van Barneveld (respectievelijk Scherpenzeel) bij dit Arhi-proces. De Gemeentewet (artikel 108 lid 3) verplicht het Rijk om de gemeenten de kosten te vergoeden van verplichte taken, het zou de provincie sieren ook een soortgelijke regeling te hanteren.

3. Herindelingscan

Bij de voorstellen voor de herziening van het gemeentefonds³ wordt een verhoging van het vaste bedrag voorgesteld van € 339.000,—⁶ naar € 938.000,—.
Na een eventuele herindeling vervalt dit bedrag. Structureel is de herindeling ná de herziening van het gemeentefonds dus € 600.000,—.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 16:44
Aan: [REDACTED]; Roel ter Horst; Izaäk van Ekeren; Eppie Klein
Onderwerp: FW: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 11:53
Aan: [REDACTED]@scherpenzeel.nl>
Onderwerp: FW: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Verzonden: zondag 4 juli 2021 13:18
Aan: [REDACTED]@ gelderland.nl>; [REDACTED]@barneveld.nl>; [REDACTED]@scherpenzeel.nl>
CC: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Onderwerp: Intrekken: Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen)

[REDACTED] wil bericht Raadsvoorstel Toekomstvisie Scherpenzeel (2 sporen) intrekken.

> **Gedeputeerde Markink informeert het college over Scherpenzeel.**
Gemeld wordt dat in een bestuurlijk overleg met het college van Scherpenzeel is gemeld dat de provincie voornemens is een GS-besluit te nemen om de ARHI-procedure te starten. Gemeld wordt dat het college van Scherpenzeel enigszins geschrokken heeft gereageerd. Gemeld wordt dat er vanuit BZK actief wordt meegedacht vanuit het grote belang van BZK bij het proces.

Rondvraag GS-vergadering van 21 jan 2020

Nummer R21

Portefeuillehouder Jan Markink

Onderwerp Gedeputeerde Markink informeert het college over Scherpenzeel.
Gemeld wordt dat in een bestuurlijk overleg met het college van Scherpenzeel is gemeld dat de provincie voornemens is een GS-besluit te nemen om de ARHI-procedure te starten. Gemeld wordt dat het college van Scherpenzeel enigszins geschrokken heeft gereageerd. Gemeld wordt dat er vanuit BZK actief wordt meegedacht vanuit het grote belang van BZK bij het proces.

To: Berends, John[CVDK@gelderland.nl]; Markink, Jan[j.markink@gelderland.nl]
Cc: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl

From: [redacted]
Sent: Mon 1/13/2020 2:51:43 PM
Subject: FW: 14-01 Gesprek [redacted] 11.45 uur in Den Haag

Hallo John en Jan,

Morgen is het overleg met [redacted]. Hierbij nog even kort de punten met hem te bespreken.
[redacted] (ambtelijk contactpersoon BZK) is er bij, is redelijk ingelezen in dossier.
[redacted] en [redacted] zijn er ambtelijk bij vanuit de provincie.
@ [redacted] ik denk dat [redacted] en [redacted] nog aangemeld moeten worden bij BZK, wil jij dat doen?

Zorgen BZK:

1. Mede op verzoek van de provincie heeft de gemeente Scherpenzeel twee scenario's uitgewerkt voor de bestuurlijke toekomst van de gemeente. Een zelfstandig Scherpenzeel was – naast een herindeling met de gemeente Barneveld - één van deze scenario's. Nu de gemeenteraad de keuze heeft gemaakt voor zelfstandigheid, hoort daar wat ons betreft bij dat de gemeente Scherpenzeel **een serieuze mogelijkheid krijgt om aan te tonen dat ze die zelfstandigheid waar kan maken**. De provincie maakt terechte opmerkingen over de elementen van bestuurskracht waar een nadere onderbouwing op noodzakelijk is, en houdt een duidelijke vinger aan de pols. Het leveren van die onderbouwing zal echter niet in enkele weken rond zijn. **Naar onze mening is de behandeling van de kadernota een kritiek besluitvormingsmoment waaruit moet blijken of de gemeenteraad inderdaad de investeringen gaat doen die nodig zijn om duurzaam zelfstandig te kunnen blijven.**
2. Het beleidskader gemeentelijke herindelingen 2018 spreekt nadrukkelijk een voorkeur uit voor herindelingen die van onderop ontstaan. Mocht de provincie toch aanleiding zien om gebruik te maken van de bevoegdheid om op grond van de Wet arhi het initiatief voor een gemeentelijke herindeling over te nemen, is het van belang om goed te onderbouwen waarom er sprake is **van evidente bestuurskrachtproblematiek (1) en aan te geven waaruit blijkt dat de gemeente er zelf niet in slaagt hiervoor een adequate oplossing te vinden (2)**. In het huidige beleidskader is aangegeven dat de provincie langs deze twee lijnen een gesprek voert met de minister van BZK over het voorgenomen besluit om het initiatief te gaan nemen. Afstemming over en voorbereiding van zo'n gesprek vergt enige tijd. Over de uitkomsten van dit gesprek wordt de Tweede Kamer per brief geïnformeerd.

Ter bespreking:

- **Zorgvuldigheid**

Het ministerie van BZK heeft aangegeven dat voor hun de meest zorgvuldige optie is Scherpenzeel de tijd te geven aan de voorwaarden te voldoen. Wel denk ze dat het goed is nu duidelijkheid te geven dat dit de laatste kans is om te bewijzen dat ze zelfstandig kunnen blijven. Het ministerie hecht naast de onderbouwing van de evidente bestuurskrachtproblemen ook veel waarde aan de afweging in de regio: een afweging van opties van herindeling.

Het open overleg uit de wet Arhi is een zorg voor BZK, daar komt de roep om zorgvuldigheid vandaan. Een voorbeeld is de uitspraak van de Raad van State over Landgraaf-Heerlen.

De wet zegt: "Het overleg heeft een open karakter en wordt niet gevoerd over een concreet plan. Verschillende alternatieven kunnen aan de orde komen. De gemeenten hoeven zich, anders dan thans vaak het geval is, niet overvallen te voelen door min of meer vastomlijnde plannen waaraan weinig meer valt te wijzigen."

Wij willen zorgvuldigheid ook zien als zorgvuldig naar de beoogde partner Barneveld, en naar de ambtelijke organisaties (beide). De financiële investeringen zijn niet de enige reden voor onze zorg.

- **Verantwoordelijkheid**

In de dialoog over versterking van bestuurskracht gaan we uit van het beste is voor de inwoners en bedrijven van Scherpenzeel. We willen door proactief handelen voorkomen dat de gemeente Scherpenzeel door de ondergrens zakt, zoals we eerder bij bijvoorbeeld Millingen aan de Rijn en Rijnwaarden hebben ervaren. Dat maakt dat wij op tijd onze verantwoordelijkheid willen nemen. De urgentie is groot om na al die jaren stappen te zetten. De termijn waarop de gemeente al bezig is met de eigen bestuurskracht (vanaf in ieder geval 2003) is dusdanig dat wij van mening zijn dat daadkracht hier ver te zoeken is. Adequate oplossingen blijven al die tijd uit. Er is geen vertrouwen bij GS dat deze binnenkort wel gaan komen.

Dossier Scherpenzeel speelt vanaf 2003:

Toekomstvisie Scherpenzeel 2030 door Berenschot (iof gemeenteraad Scherpenzeel), 15 januari 2019 vastgesteld

0000000068

Zelfbewust Scherpenzeel door SeinstraVandeLaar (ioy gemeenteraad Scherpenzeel), 27 juni 2019 vastgesteld

Integriteitsrapport CPO Scherpenzeel door CAPRA advocaten (ioy burgemeester Visser ontvangen door burgemeester Van Rhee-Oud Ammerveld), 24 november 2017

Rapport van Tien advies, 2017

Brief Commissaris van de Koning nav gemeentebezoek Scherpenzeel, 23 februari 2016

Verbinden, vernieuwen, versterken Eindadvies door Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland (ioy Gedeputeerde Staten en VNG Gelderland), mei 2015

Gelderse bestuursscan Gemeente Scherpenzeel door Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland (ioy Gedeputeerde Staten en VNG Gelderland), mei 2015

Regiorapport FoodValley door Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland (ioy Gedeputeerde Staten en VNG Gelderland), mei 2015

Ontwerp Herindelingsadvies Valleigebied, interprovinciale commissie Valleigebied (bestaande uit gedeputeerden bestuur van Utrecht en Gelderland), 4 februari 2009

Kwaliteitsrapport Scherpenzeel door ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente Scherpenzeel en de provincie Gelderland (ioy gemeente Scherpenzeel en provincie Gelderland), 2005

Quick scan bestuurskracht gemeente Scherpenzeel (ioy gemeenteraad Scherpenzeel, motie van 25 september 2003), 2004

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted] | Provincie Gelderland | adviseur Sterk Bestuur (regio Food Valley en Noord Veluwe) | T 026 359 [Redacted] | www.gelderland.nl

Whatsapp Of [Redacted] | Linked In [https://nl.linkedin.com/in/\[Redacted\]](https://nl.linkedin.com/in/[Redacted])

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag.

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan het college van Gedeputeerde Staten Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Scherpenzeel, 8 juni 2021

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

IBAN Rekeningnummer
NL62BNGH0285007548

Uw brief d.d. : -
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : 13774/21835
Behandeld door : W.M. van de Werken
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : Afronding 32 puntendossier

Geacht college,

Op 10 maart jl. (kenmerk: 13774/16490) hebben we u een brief gezonden over een 32-tal volgens ons feitelijke onjuistheden die naar voren zijn gebracht tijdens een tweetal webinars over het herindelingsontwerp. Op 18 mei 2021 ontvingen wij daarover uw reactie (zaaknummer 2021-00982).

Naar aanleiding van de discussie over deze onderwerpen zijn verschillende gesprekken op bestuurlijk niveau gevoerd, waarbij is ingegaan op de inhoud van die punten (zie bijgaande samenvatting daarvan) en vooral over het effect van de beeldvorming die in (en over) Scherpenzeel is ontstaan naar aanleiding van de gedane uitspraken. Daarbij is gezamenlijk geconstateerd dat de terminologie 'liegen en bedriegen' ongelukkig is en geen juiste impressie geeft van de feitelijke uitspraken die onzerzijds zijn gedaan.

Op 19 mei 2021 hebben de portefeuillehouder van Ekeren en burgemeester Klein een afrondend gesprek gehad met gedeputeerd Markink en commissaris de heer Berends. De gezamenlijke conclusie was dat er soms verschillende interpretaties van feiten en cijfers mogelijk zijn, maar dat feiten altijd de basis moeten vormen voor een gesprek. Expliciet is gesproken over de thema's 'woningbouw en financiële doorvertaling daarvan door Scherpenzeel' en 'rolneming in de regio'. De uitwerking daarvan (eveneens bijgevoegd) is (ambtelijk) besproken en vanuit de provincie onderschreven.

Wij hechten er waarde aan via deze brief te onderstrepen dat onze bestuurscultuur gericht is op openheid en transparantie. Onze inwoners informeren wij op basis van feiten en cijfers en niet op basis van meningen en standpunten. Uw vertegenwoordigers hebben in het gesprek bevestigd dat zij deze wijze van opereren door Scherpenzeel herkennen.

Wij betreuren het dat deze constatering niet heeft geleid tot de gevraagde bestuurlijke actie ten aanzien van de publieke beeldvorming.

Naar onze mening wordt daarmee geen recht gedaan aan de feitelijke situatie in Scherpenzeel.

Ons kenmerk : 13774/21835
Onderwerp : afronding 32-puntendossier

-2-

Omwille van een gezamenlijke feitenbasis hechten wij er evenwel waarde aan het dossier op genoemde punten formeel te completeren en sturen u daarom bijgaande documentatie toe.

Uiteraard blijven wij graag met u in gesprek over de opgaven waar Scherpenzeel voor staat.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

W.M. van de Werken
secretaris

E. Klein
burgemeester

32 punten brief en reacties daarop

Nr	Bewering	Motivatatie S'zeel dd 10 maart	Reactie GS dd 17 mei	Reactie S'zeel, in afwachting van HA
1	Scherpenzeel kan moeilijk beleid maken voor alles wat op ze af komt en moeilijk voorzieningen in stand houden	<i>Evidente bestuurskrach- tproblematiek nooit onderbouwd, BMC rapport mocht niet worden besproken / geagendeerd in het Open Overleg, uitgangspunt voor het Open Overleg was rapport SvdL zie mail gedeputeerde Markink dd 25 sept '20</i>	Deze uitspraak is terug te voeren op de bevindingen van Berenschot (2018), Seinstra van de Laar (2019) en wordt onderbouwd in het Afwegingsdocument uit de open overlegfase (Bijlage D4 herindelingsontwerp). In het afwegingsdocument gaan wij ook in op een door Scherpenzeel genoemde BMC-rapport.	Het BMC-rapport van september 2020 laat zien dat de situatie zoals geschetst in het SvdL rapport inmiddels is achterhaald. Door in maart 2021 een achterhaald beeld te presenteren aan PS is sprake van onjuiste beeldvorming.
2	We hebben Scherpenzeel gevraagd naar verschillende buurgemeenten te kijken en ook te kijken naar bestuurlijke fusie of ambtelijke fusie	<i>CdK heeft in juli '19 – in strijd met het raadsbesluit van juni '19 – de te onderzoeken varianten ingeperkt van 4 naar 2, enkel bestuurlijke fusie, en enkel met Barneveld</i>	In de rapportage van Seinstra van de Laar (2019), door de gemeente Scherpenzeel geëntameerd, worden verschillende varianten afgewogen en wordt fusie met Barneveld als enige realistische optie voorgesteld. Op basis hiervan heeft de commissaris van de Koning in juli 2019 ook afgesproken met de gemeenteraad dat de raad serieus naar deze optie kijkt. In de open overlegfase (2020) bent u uitgenodigd mee te denken over meerdere bestuurlijke varianten en heeft u ook de gelegenheid gekregen zelf varianten in te brengen.	Ons verzoek om in de Open Overlegfase ook Ede en Veenendaal te betrekken is niet gehonoreerd. Daarop hebben wij, op verzoek van Barneveld, commitment aan Barneveld uitgesproken. Een verzoek onzerzijds om de verschillende vormen van duurzame samenwerking (binnen variant 2) te onderzoeken is niet gehonoreerd.
3	Scherpenzeel wilde eerst wel bestuurlijke fusie of samenwerking onderzoeken, maar heeft dat toch niet gedaan	<i>Ambtelijke samenwerking is integraal onderdeel zelfstandige koers; bestuurlijke fusie is onderzocht in Stuurgroepproces en in Spiegel mei 2020 – maar GS heeft onze analyses nooit willen bespreken / agenderen / onderzoeken</i>	In juli 2019 is afgesproken dat bestuurlijke fusie met Barneveld serieus zou worden onderzocht. In november 2019 hebben wij u al laten weten dat dit onderzoek niet evenwichtig werd uitgevoerd, onder meer doordat gegevens en wijzigingsvoorstellen vanuit Barneveld op de onderliggende informatie niet werden toegelaten in het proces. Ook in het door u begin 2020 bij de Kadernota toegezegde onderzoek naar mogelijke fusie met Barneveld ontbrak evenwicht en gelijkwaardigheid in de benadering van de varianten, hetgeen u ook heeft is erkend.	Uiteraard onderschrijven wij dat zelfstandigheid gedetailleerder is uitgewerkt dan herindeling. Dat wil echter niet zeggen dat de analyse van herindeling onvoldoende of onevenwichtig is. Ons college herkent zich dan ook niet in de eenzijdige kwalificatie die door GS wordt gegeven.

4	Er is weinig draagvlak in Scherpenzeel omdat er weinig inzicht is in wat dit betekent	<i>Een waarde-oordeel over het inzicht / de mening / de waarde van het draagvlak in Scherpenzeel?</i>	Wij hebben eerder aangegeven dat de in Scherpenzeel in eind 2019 en in mei 2020 uitgevoerde lokale peilingen gebaseerd waren op ongelijksoortige en eenzijdige informatie over de voor- en nadelen van zelfstandigheid en herindeling waarbij de enige keuze voor of tegen herindeling was.	Bij de peiling in mei 2020 zijn Barneveld en GS gevraagd informatie aan te leveren tbv de publieksbrochure. Daarvan is geen gebruik gemaakt. Bij de peiling in maart jl. hebben GS en Barneveld wel meegewerkt. Wij zijn dan ook benieuwd naar de mening van GS over de betekenis van deze peiling.
5	Scherpenzeel houdt een hoge mate van zelfbeschikking, ze mogen zelf beslissen over allerlei dingen	<i>Niet feitelijk onderbouwd: daar gaat de provincie niet over, is aan nieuwe gemeenteraad</i>	Wij schetsen in het herindelingsontwerp een gewenst beeld voor de nieuwe gemeente, dat is gebaseerd op reële inzichten in hedendaags kernenbeleid, zoals o.a. blijkt uit de case studies die in het Brondocument zijn opgenomen (Bijlage D4 bij Herindelingsontwerp). Dit wensbeeld staat overigens niet ver af van het huidige beleid ten aanzien van dorpen en kernen in de gemeente Barneveld. In de webinars is ook duidelijk aangegeven dat de (nieuwe) gemeente hier uiteindelijk over gaat.	Wij hebben Barneveld gevraagd om deze zelfbeschikking (mandaat en budget) formeel te borgen, bijvoorbeeld dmv een bestuurscommissiemodel. Op basis van uitspraken van de Barneveldse gemeenteraad zien wij geen enkele bereidheid hieraan mee te werken.
6	De Scherpenzeelers moeten weten: hoe kunnen we de voorzieningen houden die we graag willen?	<i>Daarover geeft het Herindelingsontwerp (nog) geen garanties, in onze zelfstandige koers verder uitgewerkt</i>	Onze inzet in het herindelingsontwerp is dat reeds voor de beoogde fusiedatum afspraken worden gemaakt over de toekomst van voorzieningen en dienstverlening in het dorp Scherpenzeel. De provincie heeft een bevorderende rol in dat overleg, maar kan daar geen garanties voor geven. Garanties hierover zijn overigens in geen enkel scenario te geven.	In ons financieel meerjarenperspectief zijn hiervoor garanties opgenomen in het geval van zelfstandigheid. Bij herindeling ontbreken deze garanties vooralsnog.
7	We hebben veel vertrouwen in 3+ variant	<i>Op basis waarvan? Barneveld heeft laten weten dat de toevoeging van het kernenbeleid voor hen een verrassing was</i>	Deze variant sluit - blijkens de gevoerde gesprekken en uitgevoerde raadpleging (zie participatieverslag uit de open overlegfase - bijlage D5 bij herindelingsontwerp) aan bij de wensen en belangen van inwoners van zowel Barneveld als Scherpenzeel, en is juridisch en praktisch uitvoerbaar. Barneveld heeft in het bestuurlijk overleg aangegeven open te staan voor verdere inrichting en vernieuwing van het bestaande kernenbeleid en bereidt daar nu een bestuursopdracht op voor.	Zie antwoord 5. Punt ongewijzigd.

8	We hebben naar samenwerking met andere gemeenten gekeken, we hebben naar alle gemeenten gekeken in de regio, we hebben ons breed georiënteerd, maar Barneveld is de meest voor de hand liggende partner, Barneveld stond er het meest voor open	<i>Ook Ede en Veenendaal hebben aangegeven graag een duurzaam partnerschap aan te willen gaan; in het Open Overleg is alleen naar samenwerking met Barneveld gekeken.</i>	Deze opvatting van ons college is gebaseerd op de resultaten van de verkenning die in het voorjaar van 2020 is uitgevoerd bij alle regiogemeenten, de Regio Food Valley en de Provincie Utrecht (Bijlage E4 bij herindelingsontwerp). De resultaten van deze verkenning zijn bevestigd in de bestuurlijke consultatie die wij bij deze partijen hebben uitgevoerd in de fase van het open overleg (Bijlage D4 bij herindelingsontwerp) en in de bestuurlijke overleggen met u en Barneveld (Bijlage D3 bij herindelingsontwerp).	Zie antwoord 2. Punt ongewijzigd.
9	Scherpenzeel koos voor variant 1	<i>Samenwerking o.b.v wisselende arrangementen is juist wat we niet willen, ook geen onderdeel van onze zelfstandige koers, hebben voorkeur uitgesproken voor 1+ of 2– (zonder stip op horizon))</i>	U koos in de Kadernota (juli 2020) voor variant 1. Dit is voor ons aanleiding geweest om het open overleg te starten; wij hebben dit gemotiveerd bij ons besluit op 14 juli 2020. In het bestuurlijk overleg in het kader van het open overleg heeft u uiteindelijk gekozen voor een eigen invulling van variant 2: zonder de mogelijkheid van bestuurlijk fusie (zie verslagen bestuurlijk overleggen, bijlage D3).	De varianten, zoals door GS beschreven, dateren van na het besluit van 14 juli 2020. Zoals gemeld bij aanvang van het Open Overleg hebben wij moeite met de variantenindeling zoals door GS gepresenteerd. Daarbij sluit de duiding ‘wisselende arrangementen’ variant 1 niet aan bij onze keuze. Wij streven naar een duurzaam partnerschap. Eea hebben wij uitvoerig verwoord in de (raadsbreed onderschreven) samenwerkingsstrategie.
10	Scherpenzeel wilde misschien ook nog wel iets opschuiven naar variant 2, maar als je een echt duurzame samenwerking wil, moet dat meer zijn dan alleen operationele taken, dan komen daar ook wat meer beleidsmatige taken bij, en zover was Scherpenzeel niet	<i>Onjuist, wij wilden juist richting structurele samenwerking inclusief beleidsmatige taken o.b.v. beleidscongruentie</i>	De beschreven variant 2 gaat uit van de mogelijkheid om (op enig moment) te komen tot een bestuurlijke fusie. In deze uitspraak is bedoeld te zeggen dat u niet bereid was in deze variant uiteindelijk toch tot een fusie te komen.	Wij hebben deze mogelijkheid op termijn nooit uitgesloten, maar hebben wel bezwaar gemaakt tegen bestuurlijke fusie als noodzakelijk / dwingend eindperspectief.

11	We hebben alle varianten serieus bekeken	<i>Variant 1 en 2 zijn pas in december voor het eerst toegelicht, aan onze verzoeken om te investeren in verder onderzoek en bouwen aan relatie (mediation) na het BO van 8 december is geen gehoor gegeven</i>	Vanaf het begin van het open overleg is er gewerkt aan de drie varianten en daarover gesproken in het bestuurlijk overleg. Uw college is daarbij pas in een later stadium aangeschoven. In de aanloop naar het aangekondigde moment van besluitvorming bleek er geen gezamenlijke opvatting bij de beide gemeenten te ontstaan over de te kiezen variant. Nader onderzoek of verder overleg had hierin naar onze mening geen verandering gegeven.	Uit de verslagen van de 2 bestuurlijke overleggen die wij niet hebben bijgewoond blijkt dat over de inhoud van deze varianten niet is gesproken voor 8 december. Wij betreuren de keuze van GS om – ondanks onze verzoeken – niet te investeren in verdere verkenning / overleg, en gepland vervolgoverleg te annuleren. Wij denken dat een andere uitkomst denkbaar was geweest.
12	Raad Scherpenzeel heeft aangegeven aangewezen te zijn op Barneveld	<i>Raad heeft zich hier nog nooit over uitgesproken, staat a.s. 11 maart as voor het eerst op de agenda</i>	In de brief geeft u aan dat de raad deze uitspraak over Barneveld niet gedaan heeft. Dit is juist, maar uw college heeft in het bestuurlijk overleg aangegeven te verwachten dat de gemeenteraad achter hun opvattingen zou staan. De door ons gedane uitspraak is dus gebaseerd op de uitlatingen van B&W.	In de raadsbreed vastgestelde samenwerkingsstrategie is Barneveld benoemd tot voorkeurspartner. De samenwerkingsstrategie beschrijft echter dat er ook andere opties zijn.
13	Barneveld heeft al ervaring met kernenbeleid en heeft aangegeven dit te willen doorontwikkelen / opnieuw vormgeven, is ook plus voor inwoners andere Barneveldse kernen – herhaald op 4 maart	<i>Barneveld heeft geen formeel kernenbeleid (ook al zijn kernen prima voorzien), Barneveld werd verrast door 3+ variant, besluit om door te ontwikkelen is nog niet formeel genomen voor zover ons bekend, in raadscommissie is aangedrongen op evaluatie)</i>	Deze uitspraak is gebaseerd op hetgeen B&W Barneveld in het bestuurlijk overleg hierover naar voren heeft gebracht, en op de acties die daarover inmiddels in gang zijn gezet waaronder de vaststelling door B&W van een bestuursopdracht ter zake. Uit de zienswijze van Barneveld zal het standpunt van de gemeenteraad naar verwachting nader duidelijk worden.	Zie antwoord 5. Onze zorg ten aanzien van de bereidheid hieraan mee te werken is gegroeid.
14	We hebben het kernenbeleid gelanceerd in goed overleg met de beide gemeentes, met name ook gemeente Barneveld	<i>Met ons nooit besproken. Barneveld heeft aangegeven dat dit voor hen als een verrassing kwam</i>	Zie reactie 13. Uit het participatietraject is ook duidelijk gebleken welke verwachtingen en wensen hierover in de gemeenschap van Scherpenzeel leven.	Zie antwoord 5. Uit het participatieverslag herkennen wij de behoefte aan zeggenschap. Garanties over de borging hiervan ontbreken nog.

15	Budgetrecht is aan gemeenteraad, maar ik proef bereidheid om een deel van het budget naar de betreffende dorpen / kernen te brengen. De raad moet bepalen hoeveel budget ze aan kernen beschikbaar stellen, of welke langjarige afspraken voor voorzieningen ze maken.	<i>Niet onderbouwd: op basis waarvan proeft GS deze bereidheid?</i>	Zie reacties 13 en 14.	Zie reacties 5, 13 en 14.
16	Ik hoop gaandeweg dit proces, tot aan het vaststellen van het herindelingsadvies, meer duidelijkheid komt over wat het kernenbeleid dan betekent, hoe het wordt uitgekristalliseerd	<i>Dat is aan de gemeenten, en daar kunnen de inwoners dan niks meer van vinden in hun zienswijzen</i>	Wij zijn voornemens om in het herindelingsadvies enkele mogelijke contouren te schetsen van het dorpenbeleid 2.0. Het herindelingsadvies valt onder de verantwoordelijkheid van de provincie, daarna is het aan de gemeenten om het herindelingsvoorstel verder uit te werken, met als onderdeel het dorpenbeleid. Hierbij zullen de inwoners van de dorpen worden betrokken.	Wij zijn benieuwd naar het HA. Uiteindelijk is echter niet het advies van GS maar de bereidheid in Barneveld maatgevend.
17	Het kernenbeleid is zodanig dat je daar goede afspraken in maakt en dat kun je borgen in het herindelingsadvies. Het zou mooi zijn als dat lukt. Het lijkt me niet verstandig om je daar niet aan te houden.	<i>Vastleggen intenties in herindelingsadvies biedt geen waarborg. Nieuwe gemeenteraad kent bevoegdheden en / of budgetten toe c.q. maakt afspraken</i>	Zie reactie 16.	Uiteindelijk is niet het advies van GS maar de garanties van Barneveld maatgevend.
18	Maken ons over geen van beide gemeenten grote zorgen. Barneveld is meer een ontwikkelgemeente, ontwikkel woningbouw, bedrijventerreinen etc., Scherpenzeel is meer beheersgemeente.)	– herhaald op 4 maart <i>Onterecht frame gezien woningbouwplannen en bedrijventerreinontwikkeling Scherpenzeel</i>	Deze uitspraak is juist, wel is er een bandbreedte in de toepassing van beide begrippen.	Wij blijven ons verzetten tegen dit frame.

19	Met financieel toezicht kijken we of uitgaven nu echt nodig zijn. Belangrijk is dat er straks een herindelingsgemeente ontstaat die financieel gezond is. Bovendien betekent herverdeling gemeentefonds na herindeling voor Barneveld een plus van ca 1 mln op jaarbasis, voor Scherpenzeel 3,5 ton. Dit zijn hele belangrijke dingen en daarmee wordt die financiële positie alleen nog maar versterkt.	<i>Onjuist. Zie p. 16 herindelingsscan. Barneveld gaat er per inwoner op achteruit –zie onderstaande tabel. Scherpenzeel gaat er fors op vooruit, maar zou dat ook als zelfstandige gemeente doen op basis van de meest recente inzichten t.a.v. herverdeling gemeentefonds</i> <table><caption>Tabel 9. Gevoegde algemene uitkering gemeentefonds</caption><thead><tr><th>Gemeente</th><th>Huidige AU</th><th>AU per inwoner</th></tr></thead><tbody><tr><td>Gemeente Barneveld</td><td>€ 92.877.742</td><td>€ 1.430</td></tr><tr><td>Gemeente Scherpenzeel</td><td>€ 12.028.326</td><td>€ 1.216</td></tr><tr><td>Totaal gemeente Barneveld + gemeente Scherpenzeel</td><td>€ 104.906.062</td><td>€ 1.399</td></tr><tr><td>Herindeling Barneveld-Scherpenzeel</td><td>€ 94.567.714</td><td>€ 1.294</td></tr><tr><td>Verschil</td><td>-/- € 336.348</td><td>-/- 0,357%</td></tr></tbody></table> Bron: opgave inschrijving financiële effecten herindeling ministerie BZK (2020).	Gemeente	Huidige AU	AU per inwoner	Gemeente Barneveld	€ 92.877.742	€ 1.430	Gemeente Scherpenzeel	€ 12.028.326	€ 1.216	Totaal gemeente Barneveld + gemeente Scherpenzeel	€ 104.906.062	€ 1.399	Herindeling Barneveld-Scherpenzeel	€ 94.567.714	€ 1.294	Verschil	-/- € 336.348	-/- 0,357%	Er zijn 2 zaken die spelen rondom de algemene uitkering van het gemeentefonds: 1. De algemene uitkering zoals die berekend is voor de nieuw te vormen gemeente op basis van de door BZK aangeleverde cijfers. Dit betreft dan het bedrag zoals weergegeven in de herindelingsscan (de tabel op blz 16). 2. Er loopt momenteel een traject voor de totale algemene uitkering van het gemeentefonds voor alle gemeenten in Nederland. Het voorstel is om deze te gaan herverdelen. Bij het voorstel (dat in februari 2021 is gepubliceerd) ontstaan er verschillen t.o.v. de huidige verdeling. Er zijn gemeenten die er op vooruit gaan (voordeelgemeenten) en die er op achteruitgaan (nadeelgemeenten). Het totaal te verdelen bedrag wordt vooralsnog niet groter, alleen anders verdeeld. Zowel Barneveld als Scherpenzeel zijn voordeelgemeenten. Tijdens de webinar werd het 2e punt bedoeld. Vooralsnog zijn de positieve herverdeeleeffecten voor Barneveld bijna € 2 mln en voor Scherpenzeel ruim € 4,5 ton. Dit moet echter nog worden vastgesteld.	De positieve herverdeeleeffecten per inwoners zijn groter bij zelfstandigheid dan bij herindeling. Ons punt blijft dus overeind.
Gemeente	Huidige AU	AU per inwoner																				
Gemeente Barneveld	€ 92.877.742	€ 1.430																				
Gemeente Scherpenzeel	€ 12.028.326	€ 1.216																				
Totaal gemeente Barneveld + gemeente Scherpenzeel	€ 104.906.062	€ 1.399																				
Herindeling Barneveld-Scherpenzeel	€ 94.567.714	€ 1.294																				
Verschil	-/- € 336.348	-/- 0,357%																				
20	Bovendien heeft Barneveld nog een forse belastingcapaciteit	<i>Wat is fors? opvallend verschil in waarde-oordeel tav (mogelijke) OZB verhoging in Barneveld tov Scherpenzeel</i>	Zoals in de herindelingsscan terug te vinden is, is de onbenutte belastingcapaciteit voor Barneveld nog € 7,8 mln en voor Scherpenzeel nog € 0,1 mln. Een onbenutte belastingcapaciteit van € 7,8 mln is in onze ogen fors. Daar zitten nog volop mogelijkheden om die te verhogen indien nodig en daartoe wordt besloten.	Het verschil in waarde-oordeel ten aanzien van onze keuze blijft opmerkelijk.																		
21	Het loopt al sinds 2011 met Scherpenzeel, moeten samenwerkingspartners zoeken, mogelijk wel een fusie. Daar is een kink in de kabel gekomen, toen wilde men ineens zelfstandig verder	<i>Na stopzetting RSW-fusie in Eerste Kamer is zelfstandigheid altijd uitgangspunt geweest voor Scherpenzeel. Dit is o.a. erkend in Gelderse Bestuursplan Scherpenzeel 2015, in verslag werkbezoek CdK 2016, Coalitieakkoord 2018, Toekomstvisie 2030 dd 2019</i>	De Toekomstvisie (Berenschot, 2018) en het onderzoek Zelfbewust Scherpenzeel (Seinstra van de Laar, 2019) waren mede gericht op de bestuurlijke toekomst. De rapportages wijzen ook op het belang van samenwerking en mogelijke fusie. Eind 2020 is door uw Raad gekozen voor zelfstandigheid met wisselende samenwerkingsarrangementen; dit scenario werd uitgewerkt in de Kadernota, die door de Raad in mei 2020 is vastgesteld.	Ons punt, dat de raad van Scherpenzeel al die tijd consistent is geweest in haar autonome keuzes, blijft overeind.																		

22	We hebben Scherpenzeel juist de mogelijkheid gegeven om naast zelfstandigheid ook andere oplossingen te onderzoeken, en dan komt Barneveld nadrukkelijk om de hoek, maar men heeft dat scenario niet verder uitgezocht	<i>Ambtelijke samenwerking is integraal onderdeel zelfstandige koers; bestuurlijke fusie is onderzocht in Stuurgroepproces en in Spiegel mei 2020 – maar GS heeft onze analyses nooit willen bespreken/agenderen/onderzoeken. Dit staat nog los van de vraag of wij voldoende de kans hebben gehad om zelf orde op zaken te kunnen stellen sinds juli '19, wij zijn van mening dat die orde op zaken er wel is, zie BMC rapport</i>	In de in 2019 en 2020 door u uitgevoerde onderzoeken zijn het scenario fusie met Barneveld en zelfstandigheid niet gelijkwaardig en evenwichtig naast elkaar gezet. Dit standpunt hebben wij zowel in november 2019 als in juni 2020 onderbouwd onder uw aandacht gebracht.	Zie antwoorden onder 3. Overeind blijft bovendien het tweede deel van ons commentaar: Scherpenzeel heeft sinds juli '19 de kans gekregen, en benut
23	Gelukkig zit Scherpenzeel nu wel aan tafel met Barneveld om de eerste stappen te zetten op weg naar die mogelijke fusie	<i>Framing, Scherpenzeel heeft nadrukkelijk aangegeven te streven naar zelfstandigheid maar net als andere gemeenten samenwerkt waar nodig of gewenst.</i>	Het gaat in deze uitspraak niet over uw motieven, maar over de verwachtingen waartoe deze gesprekken op termijn zouden kunnen leiden.	Antwoord is veelzeggend.
24	Binnen de arhi-procedure hebben we zowel bestuurlijk als ambtelijk gesprekken gevoerd met alle gemeenten in de regio. Alleen Barneveld kwam in beeld voor een duurzame, structurele, goede oplossing omdat de andere gemeenten, met name de Utrechtse, op geen enkele manier met een herindeling aan de slag wilden. En dan houdt het op.	<i>Er zijn ook andere duurzame oplossingen dan alleen herindeling.</i>	Dit blijkt duidelijk uit de verslagen van de gevoerde gesprekken in het kader van het consultatieproces (Bijlage D4 herindelingsontwerp.)	Het blijft stuitend dat enkel herindeling een oplossing is voor GS.

25	Scherpenzeel wilde misschien ook nog wel iets opschuiven naar variant 2, maar dan alleen operationele taken, en daarvan concludeerde Barneveld dat dan de uitgangspunten te veel verschilden.	<i>Onjuist, wij wilden juist richting structurele samenwerking obv beleidscongruentie.</i>	Deze uitspraak beoogt aan te geven dat Barneveld als perceptie had dat u niet echt wilde investeren in vergaande samenwerking, omdat een zo groot mogelijke zelfstandigheid als uitgangspunt werd genomen. De formulering kan wel aanleiding geven tot het misverstand dat u alleen operationele taken in samenwerking wilden brengen. Dat is zo niet bedoeld.	Juist vanwege de miscommunicatie / onjuiste perceptie vanuit Barneveld was aanvullend overleg zinvol geweest. GS heeft hier niet voor gekozen.
26	Het dorpenbeleid zou je mooi kunnen laten toetsen door Kieskompas dus dat gaan we doen	<i>Het dorpenbeleid moet nog worden uitgekristalliseerd, en inwoners kunnen daar ihkv zienswijzen-procedure – het laatste moment waarop zij formeel hun mening kunnen kenbaarmaken ihkv wet Arhi – dan niets meer van vinden</i>	Het principe van een versterkt dorpenbeleid (variant 3 -plus) zal worden getoetst in het Kieskompas onderzoek dat binnenkort plaatsvindt.	Het Kieskompas onderzoek is reeds gehouden. Hierin geen verdere duiding van het (principe van) dorpenbeleid.
27	(Nav vraag Telegraaf-artikel over Haren en Ten Boer - lastenstijging na herindeling:) Is niet te vergelijken. Inwoners van Scherpenzeel zijn duurder uit bij zelfstandigheid. Ambt. vult aan: in huidige situatie is er al een verschil tussen Scherpenzeel en Barneveld. Toekomstprognose geeft stijging OZB in geval van zelfstandigheid, bij gelijktrekken tarieven is herindeling in het voordeel van Scherpenzeel.	<i>Framing / onvolledig omdat nog niet bekend is hoe Barneveld meerjarenperspectief sluitend gaat maken. In tegenspraak met uitspraak aan einde webinar over OZB ruimte 7,8 mln</i>	Deze uitspraak is gebaseerd op de herindelingsscan (Bijlage B Herindelingsontwerp).	De herindelingsscan is op dit punt dus onvolledig.
28	Je ziet dat bij samenwerking een aantal kosten dubbelop moet worden betaald. Ook in het geval van Scherpenzeel is samenwerking duurder dan herindeling	<i>Samenwerking is niet uitgewerkt laat staan doorgerekend in de herindelingsscan c.q. variantenanalyse</i>	De uitspraak is gebaseerd op het Brondocument (Bijlage D4 bij herindelingsontwerp), waarin een globale financiële onderbouwing is opgenomen.	Deze globale onderbouwing wordt niet onderbouwd. Uit recent onderzoek (COELO, 2021) blijkt dat in de praktijk samenwerking goedkoper en effectiever is dan herindelen.

29	Rozendaal heeft een intensieve samenwerking met Rheden en focust niet op zelfstandig. Scherpenzeel focust wel op zelfstandigheid, maar maakt nu wel een voorzichtige beweging	<i>Samenwerking is integraal onderdeel van zelfstandige koers</i>	De gemeente Rozendaal heeft gekozen voor een bijna volledige ambtelijke fusie met de gemeente Rheden. Dit is een keuze voor duurzaam partnerschap, die onomkeerbaar is en die in een vervolgstap ook kan leiden tot bestuurlijke fusie.	Het is ons niet zozeer om de situatie in Rozendaal te doen als wel om de miskenning van de intenties van Scherpenzeel ten aanzien van duurzame samenwerking.
30	Mag een overheid de andere overheid dwingen? Dit is wel een heel uitzonderlijke situatie. Als een gemeente al 15-20 jaar bezig is met te kijken welke kant willen we op, dan is het gerechtvaardigd dat we een stap zetten.	<i>Al 20 jaar zelfstandige koers, sinds juli 2019 gebleken is dat bestuurskracht moet worden versterkt – oa organisatie – zijn we daarmee fullswing aan de slag gegaan</i>	In het herindelingsontwerp (hoofdstuk 3) is beschreven hoe Scherpenzeel vanaf het moment van de inzet op fusie met Renswoude en Woudenberg (2007) bezig is geweest met vragen van bestuurskracht, zelfstandigheid en samenwerking. In 2019 en 2020 heeft dit geleid tot vergaande besluiten naar aanleiding waarvan wij hebben besloten het instrumentarium van de Wet Arhi in te zetten.	Feit blijft dat de evidente bestuurskrachtverbetering sinds 2019 (rapport BMC) wordt genegeerd.
31	We willen voorkomen dat er een gemeente door het ijs zakt, zoals we dat nu verwachten	<i>Waarop gebaseerd?</i>	In het afwegingsdocument (Bijlage D4 herindelingsontwerp) is aangegeven hoe in het algemeen de ontwikkeling van kleine gemeenten leidt tot de noodzaak tot vergaande samenwerking en fusie, hetgeen in vrijwel alle gevallen in Nederland ook gebeurt. In de onderbouwing van het oordeel over de Kadernota hebben wij al in juni 2020 aangegeven waarom de keuzes van uw raad naar onze mening niet leiden tot een duurzaam bestuurskrachtige gemeente.	Op 10 maart jl. heeft GS, na een vraag hierover uit PS, toegegeven dat de provincie niet kan voorspellen of, en op welke termijn Scherpenzeel ‘door het ijs zakt’. Op p. 35 van het herindelingsontwerp staat voorts: <i>Het voornemen tot herindeling wordt niet ingegeven door een acute financiële noodzaak voor Scherpenzeel en/of Barneveld.</i>
32	(Nav vraag over garanties in bestuursakkoord vooraf aan herindeling) Op grond van mijn Rijksheerrol houd ik toezicht op gemeentes. Als gemeentes zich niet houden aan afspraken zal ik een vingertje opsteken	<i>Rijksheer kan zich niet mengen in autonome taken / bevoegdheden gemeenteraad op grond van gemeentewet</i>	U stelt dat de Rijksheer zich niet kan mengen in autonome bevoegdheden van de gemeenteraad op grond van gemeentewet. In de webinar over het herindelingsontwerp heeft de commissaris verwezen naar zijn rol op grond van artikel 3 van de ambtsinstructie om bezoeken aan gemeenten te brengen en van zijn bevindingen verslag uit te brengen aan de minister van BZK. Daarnaast heeft ons college de wettelijke taak om toe te zien of gemeenten structureel in staat zijn hun taken uit te voeren en daarbij de financiën op orde hebben.	Beiden zijn correct.

2. Scherpenzeel dekt structurele (personeels-) uitgaven met incidentele middelen uit nog niet gerealiseerde woningbouwopbrengsten

In dit antwoord zijn 2 zaken van belang: de zogenaamde flexibele personele schil en geraamde woningbouwopbrengsten.

Flexibele schil/projectorganisatie

In het SVDL rapport wordt onderscheid gemaakt in personele uitbreiding om de basis op orde te brengen (beheergemeente) en personeel benodigd voor het realiseren van extra ambities (ontwikkelgemeente). Voor het op orde brengen van de basis is een personele uitbreiding voorzien en inmiddels gerealiseerd van € 1.150.00 structureel (14 fte). Deze formatie-uitbreiding is, conform de afspraken met de provincie, structureel gedekt in de begroting 2021-2024 vanaf 2022. Tevens staat er in deze zelfde begroting vanaf 2023 een structureel gedekt bedrag à € 250.000 voor het realiseren van de ambities.

Dit bovenstaande is volledig (vanaf 2022) structureel in de begroting verwerkt en staat daarmee los van de genoemde "Flexibele Schil". Zoals in het vorig jaar toegezonden memo (zie bijlage) uiteengezet is deze flexibele schil, wellicht beter te hernoemen in "Projectorganisatie", een methode om zowel vaste loonkosten als projectmatige inhuur toe te schrijven aan de verschillende (investerings-)projecten. De methode is volledig conform de BBV en is daarnaast ook geen dekking van structurele lasten met incidentele middelen. *"Bij een structurele raming van incidentele lasten is er sprake van structurele lasten"* (p.10, Notitie incidentele baten en lasten, Commissie BBV, 2018).

Wat de Gemeente Scherpenzeel met deze post à € 450.000 per jaar voor ogen heeft is dat we vanaf 2022 de benodigde capaciteit die bij de verschillende projecten hoort ook uit die projecten financieren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de op pagina 31 van de Kadernota 2021-2024 genoemde projecten als Omgevingswet, grootschalige ICT-vernieuwing, herijking dienstverlening, transitie in het sociaal domein, nieuwbouwprojecten, Centrumplan.

Vanaf 2022 zal er dus vanuit een projectorganisatie gewerkt gaan worden waar bij aanvang van het project een raming van de benodigde uren opgesteld zal worden, welke ook integraal onderdeel zal zijn van de bijbehorende kredietaanvraag. Dekking voor deze projecten kan bijvoorbeeld enerzijds de resultaten zijn van de geplande nieuwbouwprojecten (grondexploitaties), maar voor (investerings-)projecten kan dat anderzijds ook een reserve zijn.

We hanteren hierbij de volgende reguliere systematiek: *"Een (grote) investering leidt structureel tot kapitaallasten (rente en afschrijving)"* (p.6, Notitie incidentele baten en lasten). *"Wanneer de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten wordt gevormd voor dekking van de kapitaallasten van een geactiveerde investering, is de dekking van de kapitaallasten structureel geregeld."* (p.9, Notitie incidentele baten en lasten). Indien er geen sprake is van dekking van kapitaallasten uit een bestemmingsreserve worden deze opgenomen in het structurele begrotingssaldo.

Op deze wijze worden de benodigde uren voor de projecten toegeschreven aan de projecten en daar ook zo uit gefinancierd. De basisdienstverlening is daarnaast dus gewaarborgd omdat de basis op orde formatie structureel is gedekt en los staat van de "Flexibele Schil".

Winstneming Grondexploitaties

Het BBV schrijft op basis van de Notitie Grondbeleid 2019 op pagina 50 d.m.v. de volgende stellige uitspraak voor:

Stellige uitspraak (verduidelijkt omdat deze in lijn is met aanbeveling C uit 2016 alsmede met de notitie tussentijds winst nemen (POC-methode) uit 2018)

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen. Hierbij dient de percentage of completion methode te worden gevolgd. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- 1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én**
- 2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én**
- 3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).**

De Gemeente Scherpenzeel voert op basis van deze stellige uitspraak de POC methode uit. Deze methode heeft er toe geleid dat wij in 2019 de eerste tussentijdse winst hebben genomen op het project Akkerwinde à € 2.425.386.

Conform de, door de raad gestelde kaders, vloeien tussentijdse winsten naar de bestemmingsreserve Grondexploitatie. In de Kadenota 2021-2024 staat op pagina 70 bij toelichting van de voeding van deze reserve: *“Positieve exploitatieresultaten van grondexploitatiecomplexen”*.

Dit vloeit naar deze specifieke bestemmingsreserve in het kader van het voorzichtigheidsbeginsel. Enerzijds om eventuele bewegingen in de POC-methode op te kunnen vangen, anderzijds voor het afdekken van de risico's rondom projecten, welke eventueel niet te dekken zijn uit de te verwachte toekomstige winsten.

Pas wanneer er voldoende in deze bestemmingsreserve zit om bovenstaande op te vangen kan er een restantbedrag vrij toegewezen worden. Dit betreft een bevoegdheid van de raad en is bijvoorbeeld bij de begroting 2021-2024 ingezet ter aanvulling van de Algemene Reserve.

Het uitvoeren van tussentijdse winstnemingen is daarmee in Scherpenzeel dus volledig in lijn met de BBV, waarin wij bovendien het voorzichtigheidsbeginsel verder doortrekken door de winsten niet direct in de algemene middelen te laten landen, maar deze eerst 'parkeren' in de bestemmingsreserve.

Relatie winstnemingen & incidentele schil

Pas wanneer er een raadsbesluit genomen wordt om een dekkingsreserve voor een investeringsproject in te rechten kan het zijn dat deze investering, inclusief de toe te wijzen uren, gedekt wordt d.m.v. de winsten van de grondexploitaties. Dat is de enige mogelijkheid om een link te leggen tussen de winsten uit de grondexploitaties en de "Flexibele Schil". Dit natuurlijk buiten de toe te wijzen uren aan de grondexploitatie (als onderdeel van de "Flexibele Schil") die daarmee de winst van een grondexploitatie drukt.

Tijdens de beeldvormende vergadering in Provinciale Staten over het herindelingsontwerp op 14 april werden door gedeputeerde Markink op twee onderwerpen antwoorden gegeven die volgens Scherpenzeel niet in overeenstemming zijn met de feiten. Het betreft:

1. Scherpenzeel levert onvoldoende ambtelijke inzet in de regio.

Gedeputeerde Markink geeft aan dat de ambtelijke inzet in de regio (RFV) ook eind 2020 te beperkt is en Scherpenzeel onvoldoende inzet levert.

Navraag bij o.a. de directeur van de regio Foodvalley de heer Droog levert op dat dit niet het beeld is dat leeft hem of de collega's dan wel de voorzitter van het bestuur van RFV. Scherpenzeel levert net als de andere deelnemende gemeenten de afgesproken ambtelijke inzet op de verschillende dossiers en in de overleggremia.

En dit is ook niet hetgeen men volgens hem gezegd heeft over de ambtelijke inzet van Scherpenzeel in de verkennende gesprekken over dit onderwerp met de provincie.

In de **verslagen** van de bestuurlijke overleggen van de provincie met RFV over dit onderwerp zijn de volgende teksten te vinden over de ambtelijke inzet van Scherpenzeel.

Verslag 23-11-2020 van gesprek met bestuur regio Foodvalley, pagina 1: "het bestuur van de regio Foodvalley neemt waar dat de vertegenwoordigers van de gemeente Scherpenzeel zich nadrukkelijker manifesteren in de diverse regionale overleggen de afgelopen maanden".

Provinciale Verkenning bestuurskracht **27 mei 2020** pagina 3/4:

De inhoudelijke rol en positie van Scherpenzeel in de uitvoering van deze strategische agenda is vooral zichtbaar op de dossiers: regionale woningbouwprogrammering, regionaal programma werklocaties en regionale energietransitie.

In het algemeen komt naar voren dat Scherpenzeel een loyale en betrokken, doch een begrijpelijkerwijs bescheiden bestuurlijke, ambtelijk een financiële rol vervult binnen het samenwerkingsverband met nadruk op bovenstaande dossiers.

Pag 9: "Daarnaast draait Scherpenzeel mee in de reguliere beleidsafstemming, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dit gaat overwegend goed. Al kan Scherpenzeel niet bij alle gremia aansluiten vanwege de beperkte beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit. Dit geldt echter ook voor een aantal andere gemeenten".

Onze perceptie is de volgende:

De ambtelijke inzet in de regio is het afgelopen 2 jaar geïntensiveerd. Door uitbreiding van capaciteit worden regionale bestuurlijke overleggen nu standaard voorzien van ambtelijke voorbereiding. De gemeente levert op dit moment ambtelijke bijdragen aan diverse regionale tafels, ook in de vorm van (deel)trekkersrollen zoals RES en RES Warmte, Jeugdhulp en Regionale Woonagenda. Daarnaast hebben Scherpenzeelse medewerkers een proactieve rol vervult in de totstandkoming van de financiële structuur en meetbare strategische agenda, de nieuwe governance structuur en actieve ondersteuning geleverd tav een WOB-verzoek aan alle RFV gemeenten. De gemeentesecretaris vervult sinds kort het ambtelijk opdrachtgeverschap voor de jeugdhulp regio.

2. Scherpenzeel dekt structurele (personeels-) uitgaven met incidentele middelen uit nog niet gerealiseerde woningbouwopbrengsten

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan mevrouw E.M. Portegies-Hermans
Sluissestraat 16
6629 KL APPELTERN

Scherpenzeel, 31 augustus 2021

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

IBAN Rekeningnummer
NL62BNGH0285007548

Uw brief d.d. : 15 juli 2021
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 24360 / 26770
Behandeld door : S.M.M. Beekman
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : beantwoording interpretatievragen uit Wob-verzoek 15 juli 2021

Geachte mevrouw Portegies,

Op 15 juli 2021 hebben wij van u een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur ontvangen, waarbij u graag verduidelijking wilt over de bijlage van de Statenbrief van 30 juni 2021 "Ontwikkeling financiële situatie Barneveld en Scherpenzeel". Op 30 juli 2021 hebben wij van u de precisering van uw verzoek ontvangen wat betreft de vraag over de reserves. In die brief heeft u ons ook de tijd gegeven tot 5 oktober 2021 om op uw verzoek te besluiten.

Uw verzoek bevat 3 soorten vragen:

- I. Interpretatievragen / meningen (vraag 8, 13, 15 en 17)
- II. Vragen m.b.t. feitelijke informatie
- III. Verzoek om vrijgave van documentatie

Met dit schrijven willen wij reageren op de feitelijke- en interpretatievragen uit uw verzoek:

In deze brief gaan wij in op de interpretatievragen 8, 13, 15 (gedeeltelijk) en 17 uit uw verzoek. Een toelichting hierop vindt u in bijlage 1 en 2.

De gevraagde feitelijke informatie treft u als bijlage 3 aan.

Onze beslissing op uw Wob-verzoek met informatie en documenten ontvangt u in een separaat besluit (omstreeks 5 oktober 2021), nadat betrokken partijen in de gelegenheid zijn gesteld hierop hun zienswijze te geven.

Interpretatievragen Wob-verzoek

Vraag 8: is het werken met absolute bedragen door de provincie gerechtvaardigd?

Als er absolute bedragen genoemd worden zouden deze een objectiverende vertaalslag moeten krijgen die inzicht verleent in het verschil in gemeentegrootte van Barneveld en Scherpenzeel. Bijvoorbeeld gerelateerd aan begrotingsomvang of inwoneraantal. Naar ons oordeel is dit vrijwel niet gedaan in de beoordeling of analyses van financiële stukken, waardoor de cijfers moeilijk tot niet te vergelijken zijn.

Vraag 13: hoe beoordeelt u het schrijven van de provincie over de ontwikkeling van de financiële situatie Barneveld en Scherpenzeel?

Ons valt op dat in het schrijven van de provincie over de 'Ontwikkeling van de financiële situatie Barneveld en Scherpenzeel' er differentiatie is in de manier van schrijven over beide gemeenten. Dit verschil zit in de mate van detailniveau waarop zaken worden geconstateerd, en de mate waarin er wel of geen voorbehoudende negatieve dan wel positieve opmerkingen worden geplaatst, zonder dat daar duidelijk aanleiding voor is. Ons inziens wordt er bij het schrijven over de gemeente Scherpenzeel met meer detailniveau beoordeeld, en met meer voorbehoudende/negatieve opmerkingen beschreven. Een aantal voorbeelden vindt u in de tabel in bijlage 1.

Als het gaat om welke inhoud wel of niet wordt gepresenteerd hebben wij ook geconstateerd dat er een onevenredig negatief beeld is geschetst, dat geen recht doet aan de werkelijke situatie. Wij lichten deze negatieve beeldvorming inhoudelijk toe in bijlage 2.

Vraag 15: is er communicatie die wijst dan wel zou kunnen wijzen op inmenging van Gedeputeerde Staten in de autonomie van de gemeente in de periode 2019-2021?

Bij deze vraag is allereerst van belang wat onder inmenging verstaan wordt. Naar onze mening is hiervan alleen sprake als de provincie in haar handelen meer doet dan op grond van haar rol of taak mag worden verwacht.

In het financiële toezicht, zoals bijvoorbeeld de bijlage "Ontwikkeling financiële situatie Barneveld en Scherpenzeel" bij de Statenbrief van 30 juni 2021 is er naar onze interpretatie geen sprake van inmenging. Immers: de provincie heeft (zowel vanuit het reguliere Inter Bestuurlijk Toezicht als vanuit het arhi-toezicht) hier een rol. Dat we van mening verschillen over de inhoud, danwel een zekere willekeur ervaren in de uitvoering van dit toezicht¹ betekent nog niet dat sprake is van inmenging.

Als we breder kijken dan enkel het financieel toezicht (vraag 15 omvat namelijk het verzoek om 'alle communicatie red. die wijst op inmenging') constateren wij wel vormen van inmenging in de autonomie van ons als gemeente. Ons inziens zijn voorbeelden hiervan:

- De weigering om een vacature voor een kroonbenoemde burgemeester open te stellen / de benoeming van waarnemend burgemeester De Vries in januari 2019. Dit was in tegenspraak met eerdere toezeggingen van CdK Cornielje (eerst een toekomstvisie, dan kroonbenoemde burgemeester). Relevant in dit kader is ook hetgeen NSOB hierover schrijft in het rapport-Frissen.
- De inmenging van de CdK in het eigen raadsbesluit van Scherpenzeel over de wijze waarop de bestuurskrachtversterking zou worden onderzocht in juli 2019. In afwijking van het raadsbesluit van juni '19 (onderzoek *alle* door SeinstravandeLaar aangedragen varianten van bestuurskrachtversterking) eiste de CdK in een onderhoud met de vertrouwenscommissie i.o. (...) dat slechts 2 varianten zouden worden onderzocht.² Voor deze inmenging was geen formele basis; het overleg tussen de CdK en de vertrouwenscommissie (i.o.) richt zich op de burgemeestersfunctie. Bovendien heeft de Minister in haar brief van juli 2020 nadrukkelijk aangegeven dat er meerdere opties moeten worden onderzocht.
- De eis om, nadat de raad in december 2019 een keuze had gemaakt op basis van de eigen scenariovergelijking, deze variantenanalyse ('spiegel') in het kader van de Kadernota nog een keer te moeten uitvoeren. Daarmee ging GS voorbij aan de autonome keuze van de raad, die op onderbouwing (in de Kadernota, zoals in het vooruitzicht gesteld) zou worden beoordeeld.
- Het starten van een arhi-procedure zonder dat sprake was van een (onderbouwde) evidente bestuurskrachtproblematiek, inclusief Plan van Aanpak en modus operandi (zie ook Rapport-Frissen hierover).

Voor een verdere toelichting en aanvullingen hierop verwijzen we graag naar hoofdstuk 5f van onze Zienswijze. Indien onze inventarisatie van documenten en correspondentie hiertoe aanleiding geeft zullen we onze beantwoording op dit punt aanvullen.

Vraag 17: Hoe is de beoordeling van de opgenomen kengetallen in de jaarstukken 2020 door de provincie?

Dit jaar hebben wij (vanwege het per januari 2021 ingevoerde arhi-toezicht) geen reguliere IBT-beoordeling ('toezichtsbrief') ontvangen, waarin kengetallen op uniforme / vergelijkbare wijze worden beoordeeld. Evenmin heeft er een beoordeling van de jaarrekening door de provincie plaatsgevonden. Met het ontbreken van de bedoelde beoordeling c.q. een formeel document daarover kunnen wij geen waardeoordeel geven over de wijze waarop de provincie onze jaarrekening beoordeelt.

Wij hopen u hiermee ten aanzien van uw feitelijke- en interpretatievragen afdoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard zijn wij graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

R.J. ter Horst
secretaris

E. Klein
burgemeester

Bijlage 1 Tabel 1 passages Statenbrief

Nb vet de meest sprekende tekstvoorbeelden, cursief en tussen haakjes onze duiding van de betreffende passages

	Scherpenzeel	Barneveld
P.x, inleiding	'Het tekort is ontstaan doordat de gemeente, naast meevallers door atypische onderbestedingen als gevolg van de Covid-19 crisis, tegenvallers heeft in het sociaal domein en door de afwikkeling van de belastingsamenwerking met Woudenberg.'	<u>Dit is grotendeels het gevolg van</u> atypische onderbestedingen.
p. x Barneveld krijgt vertrouwen en hoofdlijnen en Scherpenzeel wantrouwen en detail analyse:	Scherpenzeel heeft de bestemmingsreserve sociaal domein weer laten groeien met bijna € 900.000 door een incidentele onttrekking aan de algemene reserve. Uit de laatste financiële voortgangsrapportage 2021 blijkt dat de gemeente halverwege dit jaar al ca. € 600.000 heeft onttrokken aan de reserve sociaal domein. Deze snelle uitputting roept de vraag op of genoemde reserve voor 2021 nog volstaat, het risico is aanwezig dat de verwachte kostenstijgingen in 2021 ervoor zorgt dat de reserve eerder uitgeput is. (mate van detailniveau en voorbehoudende negatieve opmerkingen). In de kadernota zijn maatregelen opgenomen die volgens het college van B&W leiden tot een sluitende begroting 2022 en een sluitend meerjarenperspectief 2023-2025. Naar ons oordeel is de begroting over 2022 sluitend. Voor het sluitend krijgen van het meerjarenperspectief zal de gemeente bij de begroting 2022-2025 nog een aantal bezuinigingsstelposten op het sociaal domein moeten concretiseren om hiermee	In reactie op de bevindingen van de accountant wordt dit door het college onderkend en wordt aangegeven welke stappen zijn en zullen worden ondernomen.' (Er wordt voor gekozen niet te vermelden dat de accountant dit voor het tweede jaar op rij constateert). ...de kadernota 2022-2025 van Barneveld blijkt dat de voorgenomen bezuinigingen (totaal € 3,5 mln.) en de verhoging van inkomsten zorgen voor een sluitende begroting 2022 en een sluitend meerjarenperspectief 2023 – 2025. Hiermee wordt invulling gegeven aan de opdracht om voor de herindeling 'schoon door de poort' te gaan.' (Bij Barneveld wordt niet ingegaan op de invulling van deze bezuinigingen en mate van concretisering; wordt gepresenteerd als feitelijkheid). Hierbij moet volledigheidshalve worden opgemerkt dat de opgenomen bezuiniging van € 1,4 mln. op organisatieontwikkeling in de begroting 2022 nog nader moet worden ingevuld. In de kadernota wordt echter al wel richting gegeven aan deze invulling.

	ook 'schoon door de poort' te kunnen gaan. (Voorbehoudende negatieve opmerkingen); Wij constateren dat de door de gemeente zelf noodzakelijk geachte investering in organisatiekracht verder onder druk komt te staan. (Detailniveau, negatieve voorbehoudende opmerking).	De maatregelen die Barneveld neemt zijn onderbouwd.' (Er staat niet bij hoe die zijn onderbouwd, wordt feitelijk gepresenteerd. Tevens wordt een waarde-oordeel ten aanzien van de organisatieontwikkeling onthouden).' 'De verwachting bestaat dat Barneveld minder uitgaven zal hebben als gevolg van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel.' (Enkel verwachting, geen onderbouwing).
Aanvullende middelen Rijk jeugdzorg:	In de kadernota is nog geen rekening gehouden met de aanvullende middelen vanuit het Rijk van € 1,3 mld. voor jeugdzorg in 2022. Het aandeel voor Scherpenzeel hierin bedraagt ca. € 700.000 hetgeen de gemeente in staat moet stellen voor 2022 een sluitende begroting vast te stellen. Het tekort van € 1,5 mln. op het sociaal domein dat Scherpenzeel in de jaarrekening 2020 presenteert, wordt met deze aanvullende Rijksmiddelen echter niet volledig opgelost. (Detailniveau, en negatieve voorbehoudende opmerkingen).	In de kadernota is nog geen rekening gehouden met de aanvullende middelen vanuit het Rijk voor jeugdzorg in 2022 van € 1,3 mld. Het aandeel voor Barneveld hierin bedraagt ca. € 4,4 mln. (Geen details, geen opmerkingen).
	In de kadernota zijn de salarislasten van een medewerker Wmo voor 2022 incidenteel gedekt. (Detailniveau, zonder nadere duiding van het incidentele karakter ontstaat een vertekend beeld).	In Barneveld zien wij nergens een dermate vorm van detailniveau terug.
	Indien de gemeenteraad er in de toekomst opnieuw voor kiest om positieve resultaten vanuit de grondexploitatie te gaan toevoegen aan de algemene reserve, kan de algemene reserve toenemen. De prognose van de reserve	Op basis van de jaarrekeningresultaten 2018, 2019 en 2020 en de balansprognose uit de begroting 2021 van de gemeente Barneveld laat de algemene reserve bij Barneveld een toename zien van € 27 mln. in

	grondexploitatie laat een positief beeld zien. De gemeente verwacht dat de reserve grondexploitatie stijgt van € 3,3 mln. vanaf 2021 naar € 6,8 mln. eind 2025. De grafiek hiernaast laat zien dat de onbenutte belastingcapaciteit van Scherpenzeel zich vanaf 2020 negatief ontwikkelt. (zie voor opmerkingen tav de onbenutte belastingcapaciteit onze constatering in bijlage 3, vraag 3. De onbenutte belastingcapaciteit is aanmerkelijk hoger (>700 K) dan door de provincie geduid.	2018 naar € 35,8 mln. in 2024 (zie grafiek hiernaast). Deze cijfers zijn gecorrigeerd op basis van de ontwikkelingen uit de jaarrekening 2020. De gemeente Barneveld heeft geen aparte reserve grondexploitatie. De grafiek hiernaast laat zien dat de onbenutte belastingcapaciteit van Barneveld vanaf 2020 vrij stabiel blijft rond de € 7,8 mln. (Dat er geen oplossing is voor het niet-sluitende meerjarenperspectief wordt onvermeld gelaten)
--	--	---

Bijlage 2: Inhoudelijke toelichting op negatieve beeldvorming

- Het door Scherpenzeel gepresenteerde tekort in 2020 op het sociaal domein is slechts ten dele structureel. In de jaarrekening 2020 is namelijk voor € 200.000 afrekening van oude jaren opgenomen. Daarover is ambtelijk en bestuurlijk met de provincie gesproken voordat de bijlage geschreven is. Hierdoor wordt een vertekend beeld geschetst.
- Ten aanzien van de ontwikkeling algemene reserve is het gerechtvaardigd om de groei van de reserve Grondexploitaties op te tellen bij de ontwikkeling van de Algemene reserve. Immers, Barneveld geeft aan niet over een dergelijke reserve te beschikken. Daarnaast wordt door deze benadering ook niet gekeken welke bestemmingsreserves ieder van de gemeenten heeft en op welke wijze deze reserves ingezet worden voor een stuk risicoafdekking, daar ligt namelijk ook een belangrijke indicator voor de benodigde omvang van de algemene reserve en belastingcapaciteit. Hierdoor gaat de vergelijking scheef en is er geen sprake van een gelijkwaardige vergelijking.
- Ten aanzien van de kadernota wordt er melding gemaakt van 700.000 die in de kadernota verwerkt zou zijn in verband met extra beschikbaar komende middelen jeugd. Daarnaast zou er sprake zijn van een inschatting van 250.000 structureel als gevolg van voorgenomen herverdeling gemeentefonds. Hierdoor wordt een onjuist beeld gecreëerd. Er is in de kadernota structureel 250.000 opgenomen omdat er sprake is van een viertal bewegingen waarover in Den Haag discussie werd en wordt gevoerd, nl,
 - o 1. Herverdeling gemeentefonds,
 - o 2. Het Abonnementstarief WMO
 - o 3. Het wel of niet door laten lopen van de opschalingskorting
 - 4. Extra middelen jeugd.

De aannname die Scherpenzeel heeft gedaan betreft dat uit het totaal van deze ontwikkelingen 250.000 een gelegitimeerde aannname is voor toename van inkomsten. In de kadernota is geen feitelijke rekening gehouden met de later beschikbaar gekomen info van het rijk waaruit blijkt dat Scherpenzeel alleen al op het punt extra middelen jeugd 700.000 ontvangt, hetgeen de opgenomen 250.000 ver overtreft, en ook de aannname die er door Scherpenzeel gedaan is volledig legitimeert.
- In de kadernota is 400.000 aan bezuiniging sociaal domein opgenomen. Daarbij wordt niet vermeld dat tegelijkertijd de budgetten voor het sociaal domein structureel verhoogd zijn naar het structurele kostenniveau dat in de jaarrekening over 2020 gerealiseerd is. Daarmee zou in heel belangrijke mate voorkomen moeten zijn dat er in 2022 weer tekorten ontstaan op het sociaal domein. De aangekondigde bezuiniging zal opnieuw worden beoordeeld tegen de achtergrond van de toegekende extra middelen voor jeugd én tegen de achtergrond van mogelijk geachte bezuinigingen op de WMO uitvoering.

Bijlage 3: beantwoording feitelijke vragen

1. Wat is het bedrag in euro's per inwoner van de algemene reserve van Scherpenzeel? Graag volgens de gegevens in de jaarstukken 2020.

De stand van de algemene reserve op 31-12-2020 volgens de jaarstukken 2020 (p. 60) is € 4.993.526. Met het inwoneraantal van 9.880 op peildatum 1-1-2020 is het bedrag € 505,42 per inwoner.

Overigens is het inwonertal sindsdien de 10.000 gepasseerd.

2. Wat is het bedrag in euro's per inwoner van de reserve c.q. voorziening bouwgrondexploitaties? Graag volgens de jaarstukken 2020.

De stand per 31-12-2020 van de Reserve grondexploitatie volgens de jaarstukken 2020 (p. 81 & p.100) is € 3.293.722. Dat is € 333,37 per inwoner.

3. Wat is de belastingcapaciteit in euro's volgens de jaarstukken 2020 per inwoner?

Er bestaat geen uniforme definitie van het begrip belastingcapaciteit. Om toch een antwoord te geven op de vraag, zeker in relatie tot vraag 4, definiëren we (na afstemming met de provincie en Barneveld) het begrip belastingcapaciteit als het gemiddeld bedrag aan OZB-belasting per inwoner, berekend cf. inkomsten in 2020. Op pagina 58 van de jaarrekening 2020 (paragraaf lokale heffingen) staat een tabel met opbrengsten per inwoner in 2020. Dit is dus een bedrag van 189,47 per inwoner.

De onbenutte belastingcapaciteit op basis van de jaarrekening 2020 bedraagt 711.700,- (p. 59). Nota bene: dit is dus meer dan door GS in de herindelingsscan verondersteld (1 ton).

Afhankelijk van de definitie kan dit bedrag nog oplopen (zie rapport-Verhagen); in onze programmabegroting 2022 wordt dit bedrag geactualiseerd. Er is met andere woorden dus nog ruimte om eventuele tegenvallers structureel op te vangen.

4. Welke andere belastingen kent de gemeente? Bijvoorbeeld: Welke inkomsten heeft u voor precario, hondenbelasting, afval en riool? Gelieve deze bedragen ook per inwoner in euro's.

Scherpenzeel heft geen precariobelasting. Voor de rest zie tabel vraag 3, uit paragraaf lokale heffingen. De bedragen per inwoner voor hondenbelasting (3,97), rioolheffing (117,61), afvalstoffenheffing (78,95) en toeristenbelasting (9,13) volgen uit de tabel op vraag 3 (p. 58 jaarstukken 2020).

5. Hoeveel procent is de algemene reserve t.o.v. het begrotingspercentage? Graag volgens de gegevens in de jaarstukken 2020.

De algemene reserve bedraagt € 4.993.526 per 31-12-2020. Het begrotingspercentage betreft het totaal saldo aan baten (38.855.416) exclusief de reservemutaties (8.271.772) = € 30.583.645. Het percentage algemene reserve t.o.v. het totaal baten = 16,33%.

6. Hoeveel procent is van de reserve c.q. voorziening bouwgrondexploitaties? Graag volgens de gegevens in de jaarstukken 2020.

De reserve grondexploitatie bedraagt € 3.292.722 per 31-12-2020. Het begrotingspercentage betreft het totaal saldo aan baten (38.855.416) exclusief de reservemutaties (8.271.772) = € 30.583.645. Het percentage reserve grex t.o.v. het totaal baten = 10,77%.

Toelichting op karakter reserve grondexploitatie staat op p. 81 van de jaarstukken 2020 (zie hieronder):

"Reserve grondexploitatie

De Reserve grondexploitatie dient om de financiële risico's van de grondexploitaties op te vangen (voor zover de winstpotentie hier niet in voorziet), de verliesvoorziening voor verliesgevende grondexploitatie te vormen en daarnaast om de afdrachten Vennootschapsbelasting te betalen. De stand per 31-12-2020 voor deze reserve is € 3.293.722.

Op dit moment zijn de beoogde resultaten van de diverse grondexploitaties voldoende positief om deze risico's te kunnen opvangen binnen de lopende exploitaties. Steeds als een complex wordt afgesloten, volgt een voorstel waar de raad beslist over de resultaat-bestemming. In de afweging wordt dan ook het totaal van de risico's op de overige complexen en de vennootschapsbelasting betrokken. Tot het moment van winstneming, worden verwachte resultaten opgenomen in de reserve grondexploitatie." (Jaarstukken 2020, p.81)

7. Hoeveel procent zijn beide reserves gezamenlijk ten opzichte van het begrotingspercentage? Graag volgens de gegevens in de jaarstukken 2020.

De algemene reserve bedraagt € 4.993.526 per 31-12-2020. De reserve grondexploitatie bedraagt € 3.292.722 per 31-12-2020. Het begrotingspercentage betreft het totaal saldo aan baten (38.855.416) exclusief de reservemutaties (8.271.772) = € 30.583.645. Het percentage algemene reserve plus reserve grondexploitatie t.o.v. het totaal baten excl. mutaties = 27,10%.

8. De provincie schrijft in de bijlage van de Statenbrief vaak in absolute bedragen. Vindt u dat gezien het verschil in bevolkings- c.q. begrotingsomvang van beide gemeenten rechtvaardig? Graag een gemotiveerd antwoord.

= interpretatievraag, zie brief

9. Hoeveel procent is de bestemmingsreserve sociaal domein ten opzichte van het begrotingssaldo?

het saldo van de bestemmingsreserve sociaal domein per 31-12-2020 is € 878.466,-. Het begrotingspercentage betreft het totaal saldo aan baten (38.855.416) exclusief de reservemutaties (8.271.772) = € 30.583.645. Het percentage reserve Sociaal Domein t.o.v. het totaal baten = 2,87%.

10. Hoeveel is het saldo van de bestemmingsreserve sociaal domein per inwoner voor de gemeente?

Het saldo van de bestemmingsreserve sociaal domein per 31-12-2020 is € 878.466,-. Dit is € 88,91 per inwoner (peildatum 1-1-2020: 9880 inwoners)

11. Vallen de incidentele kosten voor ontvlechting van bijvoorbeeld de belasting en ICT van Scherpenzeel onder de door het Rijk te vergoede kosten bij de ingezette Arhi procedure?

Ja. De transitievergoeding vanuit het Rijk dient ter vergoeding van (frictie)kosten bij de Arhi-procedure. Kosten voor ontvlechting van bedrijfsonderdelen als gevolg van de ingezette Arhi-procedure vallen hieronder.

Op dit moment is nog niet bekend hoe de (vaste) vergoeding zich verhoudt tot het totaal aan frictiekosten. Er is echter geen sprake van belastingsamenwerking die ontvlochten dient te worden, dat betreft uitsluitend de ICT samenwerking.

12. WOB verzoek mbt documenten / correspondentie

Volgt.

13. Hoe beoordeelt u het schrijven "Ontwikkeling financiële situatie Barneveld en Scherpenzeel" van de provincie?

= interpretatievraag, zie brief

14. WOB verzoek mbt documenten / correspondentie

Volgt.

15. WOB verzoek mbt documenten / correspondentie die zou kunnen wijzen op inmenging

= gedeeltelijk interpretatievraag, zie brief (aan te vullen obv inventarisatie)

16. Hoe zien de financiële kengetallen in de jaarstukken 2020 eruit?

zie Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing (jaarstukken 2020, p. 60,61) en onderstaande grafieken.

17. Hoe is de beoordeling van de provincie van de opgenomen kengetallen in de jaarstukken 2020?

= interpretatievraag, zie brief